

תשובה

משמחת הנישואין של
מנחם מענדל ודבורה לאה שיחיו אלטיין
טו סיון ה'תשע"ח

בס"ד

פתח דבר

אנו מודים להשי"ת על כל הטוב אשר גמלנו, ובחסדו הגדול זיכנו בנישואי צאצאינו החתן התמים הרב מ' מנחם מענדל שי" עב"ג הכלה מרת דבורה לאה שתחי'.

נביע בזאת תודה וברכה לבני משפחותינו, ידידנו ומכירינו שבאו מקרוב ומרחוק להשתתף בשמחתנו ולברכנו בגשמיות וברוחניות.

כהבעת תודה לבבית והוקרה לכל הנוטלים חלק בשמחתנו, מוגשת בזאת תשורה, הכוללת:

(א) תשובת כ"ק אדמו"ר הריי"צ בכת"ק של כ"ק אדמו"ר זי"ע, בקשר לאבי זקנו של החתן הרה"ת ר' מרדכי דוב שי" אלטיין.

(ב) הגהות מכ"ק אדמו"ר זי"ע על קטעי מאמרים באנגלית ברבעון "די אידישע היים", אשר סבתו של החתן מרת רחל תחי' אלטיין, היתה עורכת משך עשרות בשנים. כידוע, כ"ק אדמו"ר הגיה את המאמרים בחלק האנגלי.

(ג) מענות בענינים שונים שהורי החתן הרה"ת ר' אברהם וזוגתו מרת ברכה תרצה שיחיו אלטיין, זכו לקבל מכ"ק אדמו"ר זי"ע. כמו כן, הובאו ראשי-דברים מכמה יחידויות של הורי החתן שיחיו.

(ד) מכתבים של כ"ק אדמו"ר הריי"צ וכ"ק אדמו"ר זי"ע לזקני הכלה. תודתנו נתונה בזה לדוד הכלה הרה"ת ר' אברהם יצחק ברוך שי" גערליצקי על עזרתו.

(ה) מכתבים ומענות בענינים שונים שקיבל אב הכלה הרה"ת ר' יוסף שמואל יהושע שי" גערליצקי מכ"ק אדמו"ר זי"ע, בעניני פעילותו בהפצת המעיינות ושליחותו בעיר תל-אביב-יפו.

(ו) מכתב בכת"ק הרבנית הצדקנית מרת חי' מושקא נ"ע זי"ע שניאורסאהן, מיום כ"ד כסלו, ערב חנוכה ה'תשי"ז, לדודה הרה"ח הרב בן-ציון ורעייתו מרת צילה ע"ה שניאורסאהן. המכתב נכתב ברוסית, ומובא כאן גם בתרגום חופשי ללה"ק.

חלק גדול מהנ"ל מתפרסם כאן לראשונה.

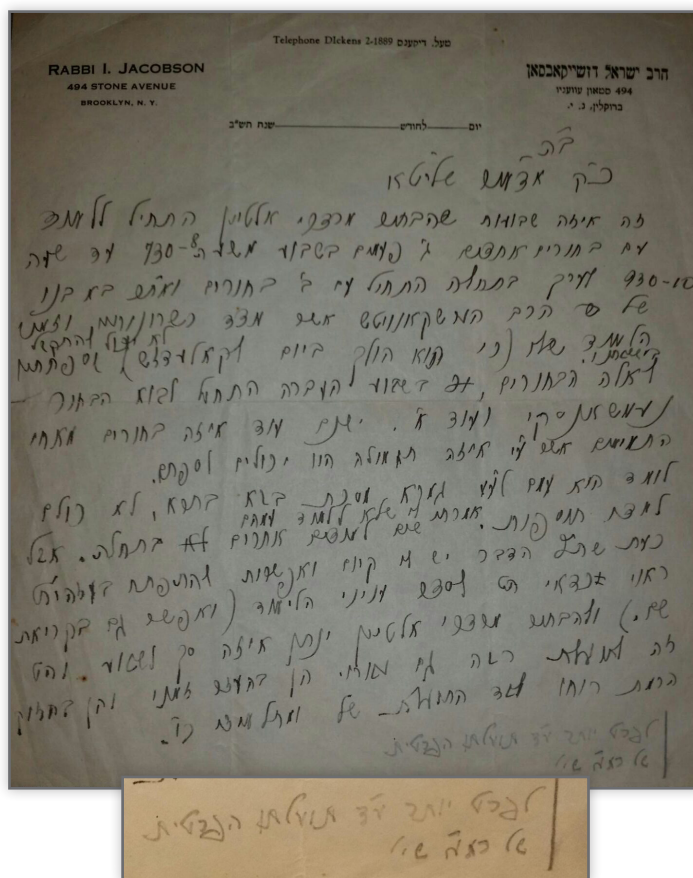
בשמחה ובברכה
מוקיריהם ומכבדיהם

משפחת גערליצקי

משפחת אלטיין

מענה כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ בכתי"ק כ"ק אדמו"ר על מכתב הרה"ת ר' ישראל דזשייקאבסאהן לכ"ק אדמו"ר הרי"צ בקשר עם פעולות אבי זקנו של החתן הרה"ת ר' מרדכי דוב שי' אלטיין.

כ"ק אדמו"ר שליט"א
זה איזה שבועות שהבחור
מרדכי אלטיין התחיל ללמוד
עם בחורים אחדים ג' פעמים
בשבוע משעה 7:30-8 עד
שעה 9:30-10 לערך. בהתחלה
התחיל עם ב' בחורים
ואח"כ בא בנו של הרב
הערשקאוויטש אשר מצד
כשרונותיו וזמני הלימוד
שלו (כי הוא הולך ביום
לקאלעדש) לא יכול להתקבל
בישיבתינו וספחותיו.
לאלה הבחורים, בשבוע
העברה התחיל לבוא הבחור
נעמשאנסקי ועוד א'. ישנם
עוד איזה בחורים מאחי
התמימים אשר ע"י איזה
תעמולה היו יכולים לספחם.
לומד הוא עמם לע"ע גמרא
מסכת בבא בתרא, לא כולם
למדו תוספות. אמרתי לו
שלא ללמוד עמהם שום

לומדים אחרים בתחלה. אבל כעת כל הדבר יש לו קיום ואפשרות להתפתח בעזה"ת ראוי וכדאי הי'
לסדר עניני הלימוד (ואפשר גם בקריאת שם) ולהבחור מרדכי אלטיין ינתן איזה סך לשבוע. והי' זה
לתועלת רבה גם עבורו הן בהעזר זמנו והן בחזוק הרמת רוחו לבד התועלת של ומתלמידי כו'.
מענה בכתי"ק של כ"ק אדמו"ר:
"לפרט יותר ע"ד תועלתו הפרטית
של רמ"א שי"י

[יצויין, שבשלהי כסלו תש"ב יצא הרב אלטיין לשליחות בפייטסבורג, כלומר שמכתב זה הוא, כנראה,
עוד מתקופה קודמת לכך.
וכיון שהמענה הוא בכתי"ק כ"ק אדמו"ר כמזכיר חמיו אדמו"ר הרי"צ, נראה אפוא שבסמיכות לבואו
של הרבי לארה"ב בכ"ח סיון תש"א, שימש כימזכירי לחמיו].

תיקוני הרבי על חלקי מאמרים ברבעון "די אידישע היים":

תחילת חינוך ילדים ופעוטות

בשנת תשי"ט התחיל להופיע רבעון דו-לשוני באידית ובאנגלית בשם "די אידישע היים" - הבית היהודי, בהוצאת ארגון נשי ובנות חב"ד וקה"ת. החלק האנגלי עבר כל-כולו את הגהת כ"ק אדמו"ר, עד חודש סיון ה'תנש"א. עורכת החלק האנגלי היתה אם אב החתן, הרבנית רחל אלטיין שתחי'. לפנינו קטע ממאמר במדור מיוחד שנקרא "Laws we live by" - הלכות לחיים שלנו, שהיה מתפרסם בעמוד הראשון של החלק האנגלי בשנים הראשונות. המאמר שלפנינו נדפס (בחלקו) בגליון 15 - אביב ה'תשכ"ג, בפנים עמוד הכריכה של הצד האנגלי. כותרת המאמר הוא: "הורים וילדים".

יש לציין שהקטעים שכ"ק אדמו"ר העיר עליהם בכת"ק לא נדפסו בגליון.

קטע שני: "משהתינוק מתחיל לדבר, צר יכים ללמד אותו הפסוקים: תורה צוה, ושמע ישראל".

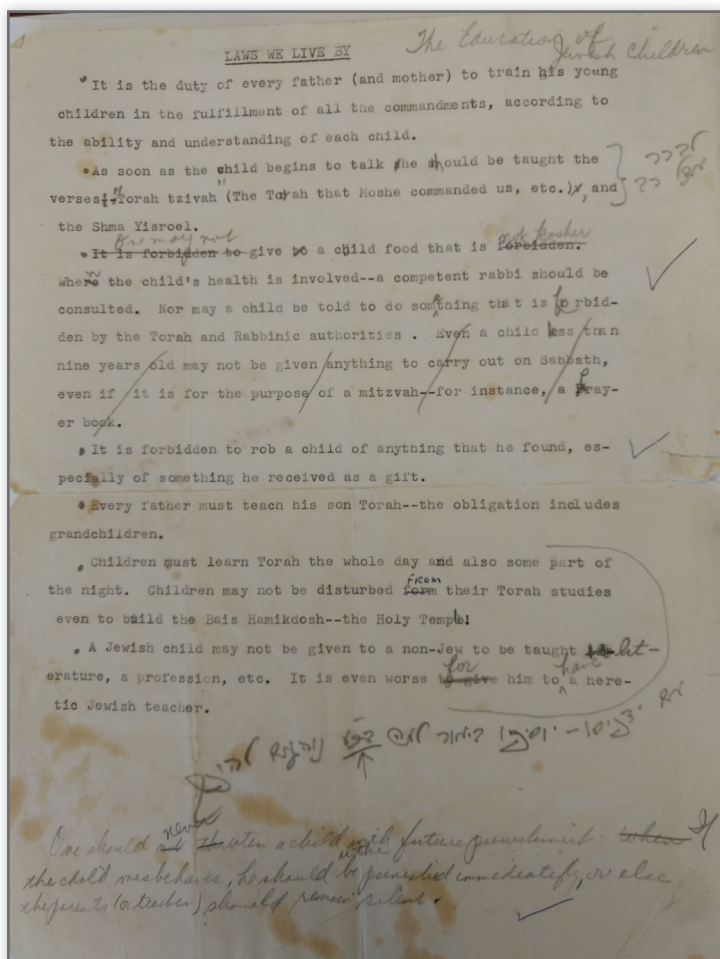
הרבי כתב בצד: "לברר אצל רב".

[אולי יש להעיר מש"ך סרמ"ה סק"ה (מובא בה' תלמוד תורה לאדה"ז קו"א סק"א) שבזמן הזה אין בכלל חיוב ללמד מקרא כדבר בפ"ע].

קטע ששי: ילדים חייבים ללמוד תורה כל היום וגם חלק מהלילה. ואסור לבטל הלימוד אפילו לבנין בית המקדש!

קטע שביעי: אסור לתת ילד יהודי לנכרי ללמוד ממנו ספרות, אומנות. יותר גרוע הוא לתת אותו ליהודי אפיקורוס.

על ב' הקטעים כתב הרבי: "אם ידפיסו - יוסיפו ביאור למה בכ"מ [והרבי סימן חץ לתיבה זו] נוהגים להיפך".

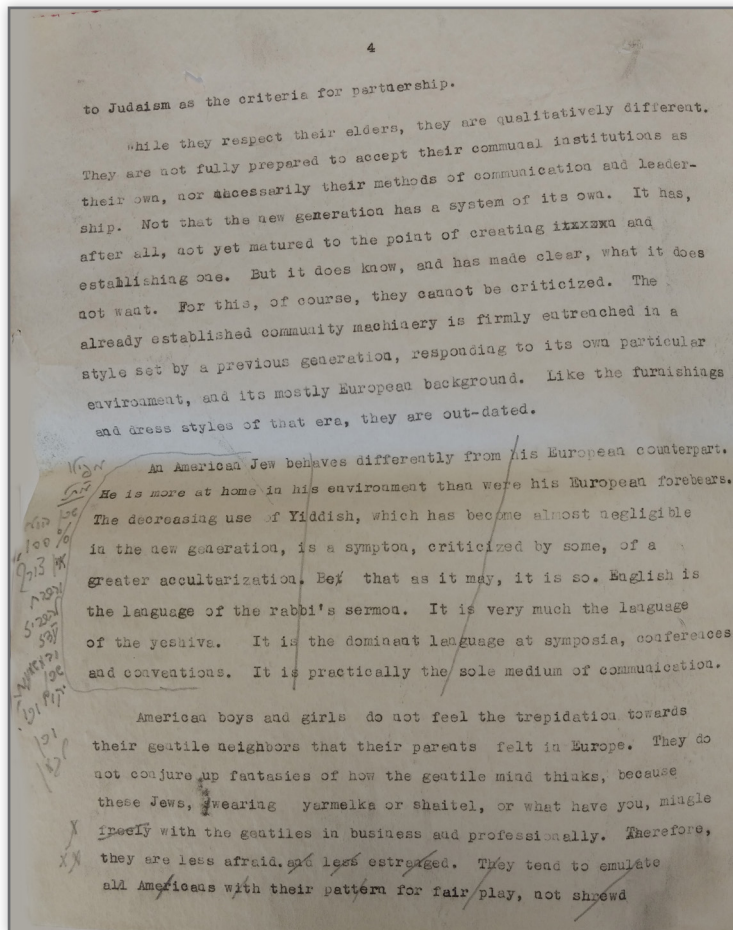

ההבדל בין יהודי ארה"ב ליהודי אירופה

קטע ממאמר על ההבדל בין יהודי אמריקה ליהודי אירופה לפני המלחמה וכיו"ב. קטע אחד מתוך המאמר: יהודי מאמריקה מתנהג אחרת לגמרי מעמיתו באירופה. הוא מרגיש יותר בבית בסביבתו מעמיתו האירופאי. היעדר השימוש ב"אידיש", שכמעט ולא משתמשים בה בדור החדש הוא סימפטום, שמעורר ביקורת על ידי רבים, מהסתגלות יותר כללית. בכל אופן, כך המציאות. אנגלית היא השפה של דרשת הרב. ע"פ רוב היא השפה של השיבה, והיא השפה העיקרית באסיפות וכיו"ב. השפה היחידה בתקשורת בין בני אדם.

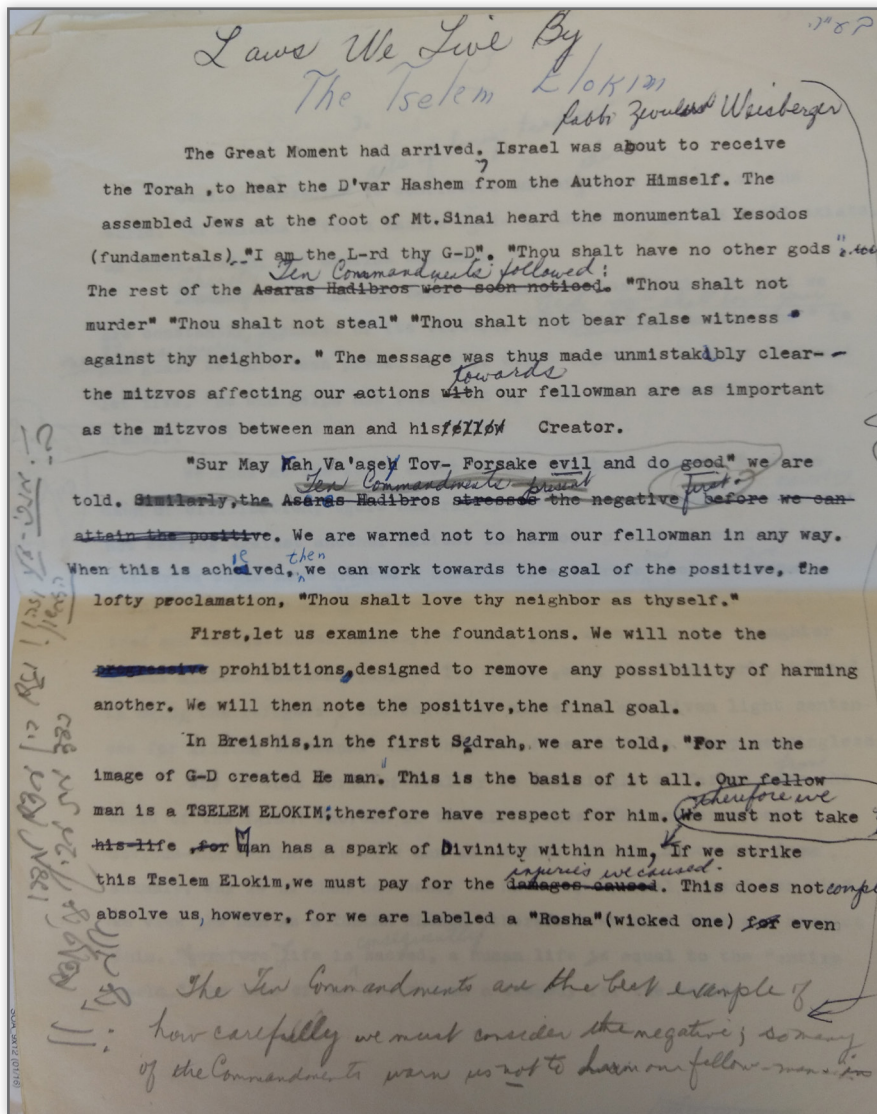
הרבי מחק את כל הקטע וכתב בצד: "אפילו את"ל [=אם תימצי לומר] שכן הוא 100%, אין צורך והכרח להכריז עד"ו [=על-דבר-זה] ובמשמעות שכן יקום וכו'. וכן לקמן".

קטע הבא: הילדים באמריקה לא מפחדים מהגוים השכנים כמו שההורים שלהם פחדו באירופה. הם לא מודעים לדרך החשיבה של הנכרי, כי יהודים אלו, שלובשים כיפה ושייטעל וכיו"ב, מתערבים חופשי עם הנכרים בעסקים וכיו"ב. לכן, הם פחות מפחדים ופחות מנוכרים. הם בדרך כלל מחקים בני ארה"ב בדרכים שלהם. הרבי מחק תיבת "חופשי" בקטע, וכן כל סוף הקטע מ"ופחות מנוכרים".

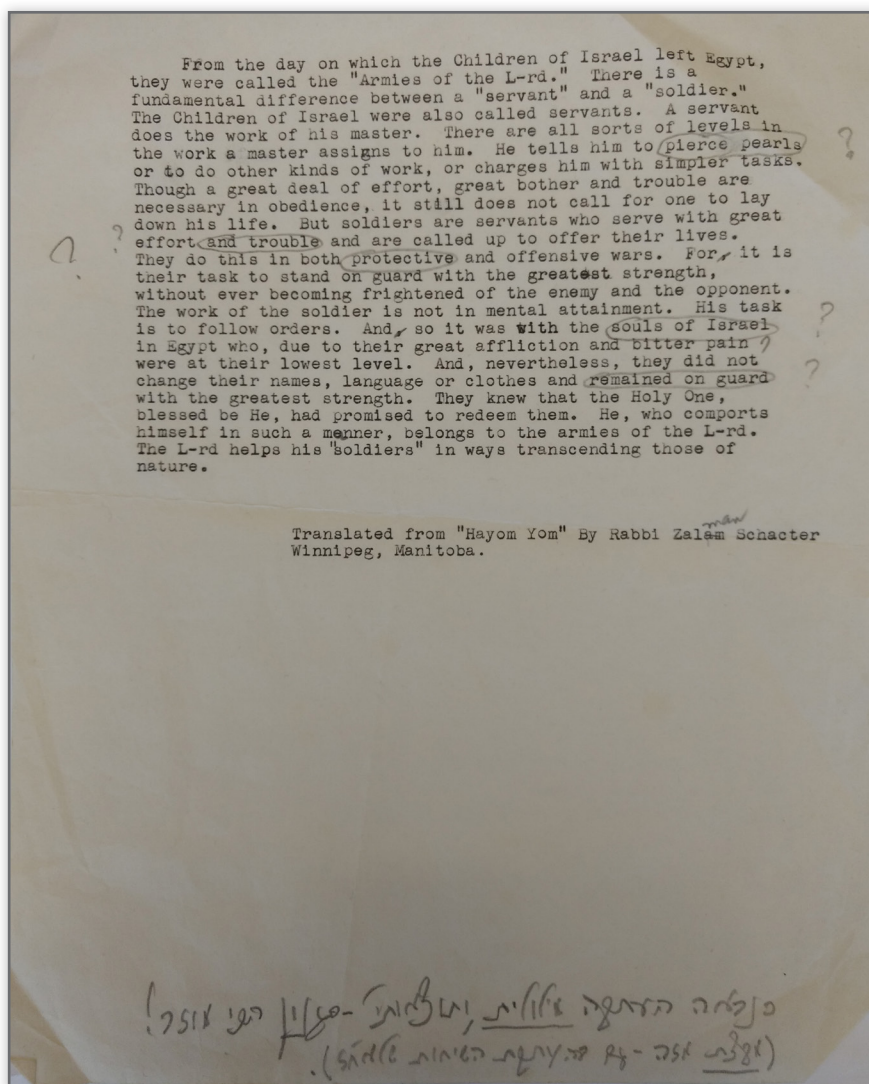
סדר הדברים בעשרת הדברות

הבא לקמן הוא עוד קטע מאמר ממדור הדינים. נושא המאמר היה מתן תורה ועשרת הדיברות. במאמר כתב שבעשרת הדיברות - השלילה קודם לחיוב. הרבי כתב: "?! אנכי - מ"ע, וזהו הראשון! וגם בין אדם לחברו - כבד את אביך גוי' קודם ללא גוי'!"

תרגום פתגם מהיום יום

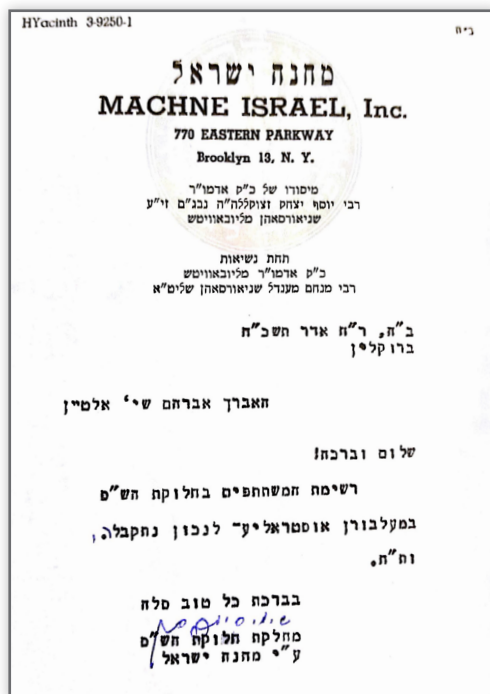
אחד מהמדורים בעיתון "די אידישע היים" היה "פתגמים קצרים" - קטעים שתורגמו לאנגלית מספרי חסידות חב"ד ובפרט מספר "היום יום". הבא לקמן הוא תרגום מה"היום יום" של י"ב ניסן. הרבי הקיף כמה מהמילים ורשם סימן שאלה בצד. על כללות התרגום כתב הרבי:
"כנראה העתקה מילולית, ותוצאותי" - סגנון הכי מוזר!
(מקצת מזה - גם בהעתקת השיחות שלאח"ז)."

מענות ויחידויות להורי החתן

חלוקת הש"ס במעלבורן

אבי החתן זכה להיות שליח בהקבוצה הראשונה של שלוחי כ"ק אדמו"ר אשר נשלחו להשיבה גדולה שבמלבורן, אוסטרליה, באד"ר תשכ"ו. בנוסף למכתבים וההוראות שקיבלו חברי הקבוצה מהרבי (כפי שנדפס בספר "ונכבשה הארץ"), היה להם קשר גם עם מזכירות הרבי ומוסדותיו בנוגע לעניינים שונים. בעת שליחות הקבוצה, אב החתן שלח רשימת המשתתפים בחלוקת הש"ס להרבי, וקיבל תשובה מ"מחנה ישראל".

1) יש לציין הרשימה נשלחה בלי ציון שמו של הכותב. לפועל, מכתב האישור נתקבל על שמו. ויש להעיר מסיפור דומה: בהתוועדות פורים תשכ"ח, ביקש סב החתן ברכה עבור אבי החתן (שהי' באותו זמן בשליחות במלבורן) בקשר עם יום הולדתו. הרבי ענה "ער האט מיר שוין געשריבן". הוא כתב בסוף יום הפורים באוסטרליה והכניס המכתב לתיבת הדואר אז ומכתבו עדיין לא הגיע לאמריקה בעת ההתוועדות.

יחידות של אב החתן

[כאשר הקבוצה חזרה לניו יורק, אמר להם? כ"ק אדמו"ר שאלו שאוחזים בענין השידוכים, ימסרו להורים שלהם אשר הם מוכנים, ושבאם ההסתדרות בענין השידוכים צ"ל בתוך ה"זמן" שלפני הקיץ, יכתבו לכ"ק אדמו"ר לאחר היחידות, והוא יענה בתור פרט (לא כמו יחידות זו כשחזרו, שהיתה "ענין כללי, ניט יעדערע בפני עצמו" נאר אלע אלץ א כלל").

אבי החתן היה המבוגר מבין השלוחים ונכנס ליחידות כעבור שנה, לקראת יום ההולדת שלו, (אחרי פורים ה'תש"ל, ולפנינו רשימה של 'יחידות' זו שנכתבה ע"י אב החתן):

כ"ק אדמו"ר שאל: האם טוט מען בנוגע א שידוך?²

אמרת: לא.

כ"ק אדמו"ר: למה לא? לא רצית? זה מצד ההורים או מצדך?

אמרת: לא חשבת אודות זה.

כ"ק אדמו"ר: דארפסט ניט טראכטן, די תורה האט שוין געטראכט פאר דיר.

דו ווייסט די משנה?

אין פרקי אבות.

בן שמונה עשרה לחופה.

זאלסט איבערגעבן די עלטערן, און קאנסט זאגן בשמי.

א חסידישער בחור דארף זיך ניט פארנעמן מיט דעם, נאר עס דארף דורכגיין די עלטערן.

עס מוז ניט זיין מארגן, דאס נעמט צייט צוזאמענריידן זיך און געפינג א פאסיגע שידוך,

דער אויבערשטער זאל געבן עס זאל זיין א גוטער שידוך וכו'.

דער אויבערשטער זאל דיר בענטשן מיט הצלחה בלימוד הנגלה והחסידות וקיום המצוות בהידור ובהפצת המעיינות והיהדות.

זאלסט זיין א חסיד, און זיין א מסודר.

היה לך עלי' בשבת?

ביום ההולדת תתן צדקה לפני תפילת שחרית ומנחה, ותוסיף על שיעורי לימוד הרגילים.

א כשרין און פרייליכן פסח

שאלתי: האם אתחיל ללמוד יורה דעה?

כ"ק אדמו"ר: עדיין לא התחלת?

אמרת: לא.

(2) ביחידות, כ"ז ניסן תשכ"ט - נדפס בספר 'ונכבשה הארץ' עמוד נו. ת"מ חנ"ו עמ' 174.

(3) יש לציין שגם לאביו של אבי החתן, ר' מרדכי דוב אלטיין, שאל אדמו"ר מוהרי"צ נ"ע "וואס איז מיט א שידוך", וגם הוא ענה "איך האב ניט געטראכט וועגן דעם", וענה כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ "טראכטן דארף מען ניט, עס קען זיין אז מען טאר ניט, אבער טאן דארף מען".

כ"ק אדמו"ר: ומה אתה לומד גמ' - בתוך הסדר?

אמרת: רק גמרא דערוויילע.

כ"ק אדמו"ר: וחסידות?

אמרת: ג"כ בתוך הסדר.

כ"ק אדמו"ר: תתחיל יו"ד.

א גלייכע זאך.

קאנסט אנהויבן איצטער, אדער קאנסט אנהויבן נאך פסח, און עס קאן זיין שוין אין חודש אדר. דארפסט זיך מיישב זיין מיט הנהלת הישיבה שהם [ה]מסגרת [לתת] רשיון כל הענינים, איך לחלק הזמן.

און קאנסט זיי איבערגעבן בשמי, אז דו דארפסט אנהויבן, און אז דו קאנסט ענדיקן דער סדר של חורף ווי ביז איצטער, און אנהויבן נאך פסח.

ברכה (שכחתי הלשון).

ברכה לשידוך של הורי החתן

בהמשך ליחידות הנ"ל, כתב אבי החתן לכ"ק אדמו"ר:

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

בהתאם להוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א שאסדר בענין השידוך נטראתי איזה פעמים עם ברכה תרצה יורקאוויטש וכפי הנראה לי הרי שידוך המתאים, ועל כן שואל אני בזה את חוות דעת כ"ק אדמו"ר שליט"א האם זהו שידוך המתאים.

הרבי מחק תיבת "האם" והוסיף אות ה' לפני "שידוך", כך שיהי' כתוב "זהו השידוך המתאים".

וכתב: "ויהא בשעטמו"צ".

יחידות של הורי החתן לפני הנסיעה בשליחות לוויניפעג - ט' תמוז ה'תשל"ב

דער אויבערשטער זאל אייך בענטשן און מצליח זיין.

נסיעה בשלום, האבן הצלחה למעלה מדרך הטבע, נשיאת חן בעיני אלקים ואדם.

דאס וואס איר שרייבט וועגן די ע"א מוסדות, וודאי איז דאס שייך, ולראות על אתר ווי דאס וועט זיך אויסשטעלן.

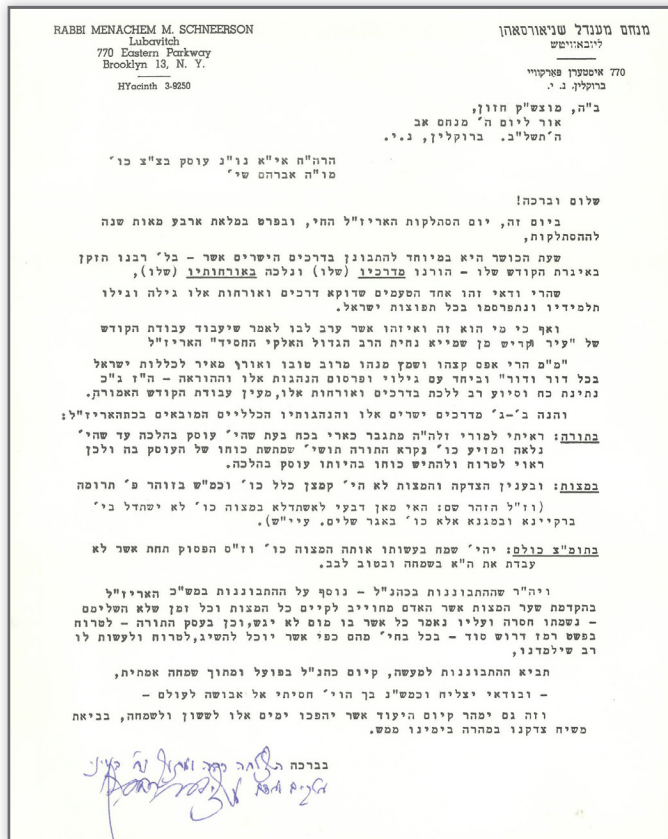
מ'קאן לאו דווקא איינער, אפילו צוויי, אפילו מער.

נאר מ'דארף זיך אויסהיטן ניט צו דערשרעקן די מענטשן דארטן, זיי קאנען ניט מקבל זיין, תפסת מרובה לא תפסת⁵.

(4) יש לציין שהיו עוד דיבורים של כ"ק אדמו"ר בקשר להשידוך, ואכ"מ.

(5) יש להעיר מתוכן דומה בדברי כ"ק אדמו"ר לקבוצה הראשונה של שלוחים להישיבה במלבורן - כ"ד אדר

ואין צריך לספר להם אלע פלענער בבת אחת, כ"א מתחילה מוסד אחד, ואחרי סיועט נתקבל ווערן ונתייסד, להתחיל באחר וכו'.
השי"ת זאל מצליח זיין הערן פון אייך בשורות טובות, ולנסוע בשמחה. אריכות ימים ושנים טובות.
בקשר להנאמר ביחידות אודות נשיאת חן - מצורף בזה מכתב כללי-פרטי שנשלח לאבי החתן בתקופה זו, עם ברכה לענין זה בכת"ק:

בברכה הצלחה רבה ומתוך נ"ח [=נשיאת חן] בעיני אלקים ואדם

יחידות להורי החתן - ברכות לילדים - ה'תשל"ג

כשנתיים לאחרי חתונת הורי החתן ביו"ד כסלו ה'תשל"א, בירכם הרבי ביחידות' באופן מיוחד והזכיר ג' פעמים שבקרוב יזכו לחזו"ק. לפנינו ר"ד שכתב אב החתן בשעתו: . . וישמעו בקרוב בשורות טובות. ואם ירצו . . ויהי זרעא חי' וקיימא בקרוב.

תשכ"ז, לאחר תפלת מנחה - נדפס בספר 'ונכבשה הארץ' עמוד גה.

הפצת המעיינות בשמחה. הצלחה. בקרוב יברך דער אויבערשטער יעדערען פון אייך, געזונטע קינדער.

שאלות בעניני השליחות

פתק שכתב אבי החתן:

כ"ק אדמו"ר שליט"א

הנני לשאול חוות דעת של כ"ק אדמו"ר שליט"א

(1) האם כדאי להצטרף כחבר באגודת הרבנים (שמצדד מסכימים) או לא.

הרבי מחק תיבת "האם" וסימן חץ לעבר המילה "כדאי", ומחק תיבות "או לא" וסימן חץ לעבר המילה "מסכימים".

(2) האם כדאי להתעניין לעבור אל ביהכ"נ "חברה משניות" אליו שייך מר יוסף מרגליות או לא.

הרבי כתב: "בוויניפעג כעצת אנ"ש ש"י שעל אתר היודעים הפרטים".

(3) האם יש בכניית המקוה לפי כ"ק אדמו"ר הרש"כ נבג"מ מעלה כאשר ישנם אוצר מי גשמים מתחת למקוה טבילה עצמה. או שישנה מעלה זו ג"כ כאשר עושים מתחת לאוצר שמן הצד עוד אוצר גשמים.

הרבי כתב: "שייך לרבני אנ"ש ש"י".

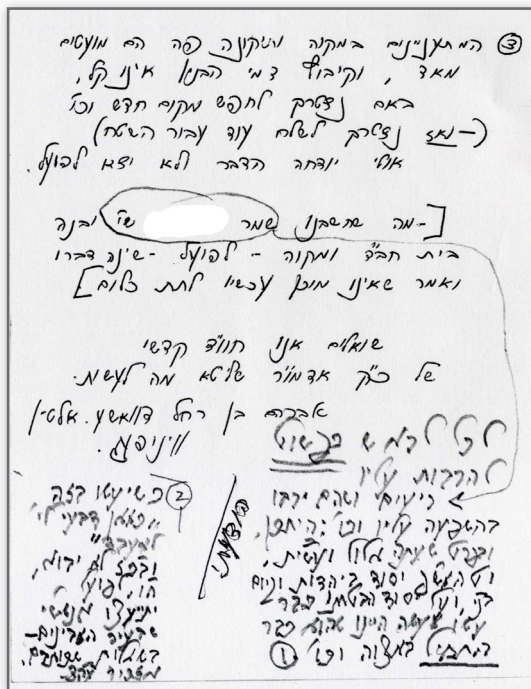
בניית בית חב"ד

(1) במשך השנים עלו הצעות שונות לבניית בית חב"ד בוויניפעג, אך לא יצאו לפועל כיון שהמנדב לא קיים דבריו.

בתשל"ד כתב אבי החתן לכ"ק אדמו"ר אשר זה שהבטיח לבנות בית חב"ד ומקווה בעיר, לפועל שינה דברו ואמר שאינו מוכן עכשיו לתת כלום.

הרבי ענה:

(1) לכל לראש כפשוט להרבות עליו [מר . . ש"י] ריעים ושהם ירבו בהשפעה עליו וכו': היתכן, ובפרט שעתה אלול ועשי"ת, וטהמשי"פ יסוד ביהדות וקיום בני"י, ועל יסוד הבטחתו כבר עשו מעשה היינו שהוא כבר התחיל במצוה וכו'.

(6) נדפס באג"ק חלק כט עמ' רסט.

... תשורה משמחת הנישואין של מנחם מענדל ודבורה לאה אלטיין ...

(2) כשיעשו בזה, "כמאן דבעי לי למעבד", ובכ"ז לא יבוא, ח"ו, לפועל, יתייעצו אנ"ש ש"י שבעיר המבינים - בשאלות שכותבם.

אזכיר עה"צ.

(2) בתשל"ו, הגיש מר יוסף מרגליות ע"ה (תורם לשיבת תות"ל המרכזית ולחב"ד בוויניפג) תוכנית בנין בית חב"ד ומקוה, וקיבל מענה מכ"ק אדמו"ר:

"ראיתי ות"ח על נחת רוח שגרם עיי"ז כי עושה רושם חזק וכו'

ולהעיר: בטח יעשו היסודות חזקים כ"כ שבאם ירצו יוכלו להוסיף לאחר זמן עוד קומה או שתיים.

הכניסה להמקוה - צ"ל בפני עצמו מכניסה הכללית - ברחוב אחר.

וזכות פעולה זו - בענין מקוה ובנין בית חב"ד - ביחד עם שאר פעולתיו ע"ע כיו"ב - תעמוד לו ולכב"ב ש"י בכל המצטרך ויבש"ט.

השמות ואזכיר עה"צ."

מכתב מכ"ק אדמו"ר
באנגלית למר יוסף
מרגליות הנ"ל, מיום יד
תמוז ה'תשל"ה בו הרבי
מעודדו לפעול יותר
בהחזקת היהדות לא רק
בחיי הפרטיים, אלא גם
בהשפעה על אחרים,
במסגרת תוכנית הפעילות
של ליובאוויטש.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON Lubavitch 770 Eastern Parkway Brooklyn, N. Y. 11213 Hyacinth 9-9250	מנחם מענדל שניאורסאהן ליובאוויטש 770 איסטמן פארקוויי ברוקלין, נ. י.
Mr. Joseph Margulius 179 McAdam Winnipeg, Man. Canada	By the Grace of G-d 14th of Tammuz, 5735 Brooklyn, N. Y.
Greeting and Blessing:	
I was pleased to receive regards from you as well as your note, through our mutual friend Rabbi Avrohom Altein.	
It is most gratifying to note that you are not only making good progress in matters of Yiddishkeit, but that you are also active in promoting Yiddishkeit in your community, within the framework of the Lubavitch program.	
I am particularly gratified to note your enthusiasm and determination to continue to work in this direction with even greater dedication, which is as it should be, since the sign of life is in growth. Moreover, the Torah makes it a rule that all things of holiness should be on the ascendancy.	
What makes this work all the more important is that a considerable part of it is dedicated to the education of our young generation, the future of our people, as the saying goes.	
May G-d grant the fulfillment of your heart's desires for good, especially in "changing the face of Winnipeg," as you put it. In view of your position in the community, and also the respect and influence which you enjoy in other places, which you no doubt visit during vacation time, I am confident that every additional effort on your part will be multiplied many times over and reflected in those who are influenced by you. There is no need to emphasize to you the importance of the time element in regard to education, since children cannot wait with their growing up, and if they are not brought under good Jewish influence at the right time, and the sooner the better, one can never tell whether there will be another opportunity.	
Having just observed the anniversary of the Geulo of my father-in-law of saintly memory on the 12-13th of Tammuz, I trust you are familiar with the history and significance of this anniversary, and will be fully inspired by its message here and now.	
Wishing you Hatzlocho in all above,	
With blessing, <i>M. Schneerson</i>	

מכתב נוסף מכ"ק
אדמו"ר למר מרגליות,
שנכתב בערב חג הסוכות
ה'תשל"ז, בו הרבי מעודדו
לתרום למטרת בניית
מקוה חדשה בוויניפג
(קודם לבניית בית חב"ד),
על אף שהיו לו אז הפסדים
רבים בעסקיו, כיון שנתנית
כסף לצדקה היא סגולה
לברכה בפרנסה. הרבי
כותב שאסור לעכב בניית
המקוה אפילו ליום אחד,
ומציין לדברי הגמרא
במסכת עירובין: "אמר ר'
אבא בר פפא, לא נענש
יהושע אלא בשביל שביטל
את ישראל לילה אחת
מפריה ורביה".

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

By the Grace of G-d
Erev Chag Hassukos, 5737
Brooklyn, N. Y.

Mr. Joseph Margulius
170 McAdam Avenue
Winnipeg, Man.

Sholom uBrocho:

I just received your letter of 6 Tishrei, and hasten to reply to it despite the pressures of these days.

I refer particularly to your opening remarks regarding the Mikveh and Chabad House - I put it in this order advisedly. I regret very much to note that these objectives have not been achieved yet, and, it seems, not even initiated as yet.

It is difficult to dwell on a painful situation, especially in light of what the Talmud says about a delay of such a vital need even for one day. Nor is it necessary to elaborate on it to you. (עירובין | ע"ג)

I would like, however, to add that the explanation you mention, namely financial setbacks, is in itself a further reason for fulfilling the commitment regarding the Mikveh, as well as the Chabad House, all the sooner. For, as is well known, Tzedoko is a "segula" for preventing just this kind of financial reverses, and, indeed, for bringing increased affluence; especially Tzedoko that is for the benefit of many, and, even more so, for the benefit of future generations as well, as in the case of Mikveh and Taharas Hamishpocho. Thus, even if it were necessary to borrow money for such a purpose, it should have been done cheerfully, though I hope to G-d that there is no need for a loan.

May G-d grant that you will take up this matter with the joy and gladness of heart it deserves, and that very soon indeed the Mikveh and Chabad House will be completed and put into operation, and with such success that it will be said, "the place is too small."

Thank you for the good news about your daughter and granddaughter, and may you have good news to report about all the matters mentioned in your letter, and with joy gladness of heart, as above.

Wishing you and all yours a Happy Yom-Tov,

With esteem and blessing *M. Schneerson*

3) לפועל, בתים שונים שימשו כבית חב"ד, עד שנת תש"מ, בה קנו בית בשכונה יהודית חדשה. לפני שקנו, שאלו את כ"ק אדמו"ר אם כדאי לקנות בית זה, וענה: "באם לדעת ידידים מבינים התנאים טובים כדאי. אזכיר על הציון".

4) בשנת תשמ"ו הרחיבו הבית וארגנו סעודת חנוכת הבית עבור הרחבה זו, וכתבו לכ"ק אדמו"ר ע"ז. הרבי ענה בח' אייר, ה'תשמ"ו:

"אעה"צ שיהי הכל בהצלחה מופלגה.

[ובקשר למכתב מהרבי לחנוכת הבית]: "העתקת הקודמו".

[כפי הנראה, הוראה למזכירות שישלחו לו העתקת מכתב שנשלח לחנוכת הבית חב"ד הקודם].

ישיבת קיץ וויניפג

אבי החתן קיבל הוראות וכו' מהמל"ח במשך השנים, ולפנינו מכתב בקשר לפתיחת ישיבת קיץ בוויניפג:

המילים שנכתבו בכתב יד המזכיר בתוך המכתב, נקראים כך:
"לחצי יום, ובחצי השני עוסקים בשליחות המל"ח".

אלטיין - וויניפג

מרכז לענייני חינוך Merkos L'inyonei Chinuch inc.
CENTRAL ORGANIZATION FOR JEWISH EDUCATION

תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש רבי מנחם מענדל שניאורסאהן שליט"א
מיטודו של כ"ק אדמו"ר רבי יוסף יצחק זצוקללה"ה נבג"מ ז"ע שניאורסאהן מליובאוויטש

ב"ה

CENTRAL OFFICE: 770 EASTERN PARKWAY BROOKLYN, N. Y. 11213 TELEPHONE: (212) 493-9250/1 • CABLE ADDRESS: HAMELACH, NEW YORK

ב"ה, כ" איר תשל"ה
ברוקלין, נ.י.

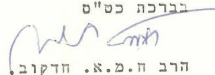
הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ וכו'
מוה" אברהם שי' אלטיין

שלום וברכה!

באשר עוסקים אנו כעת בסידור תכנית שלוחי הקיץ, ובאשר אשתקד סידרו הנ"ל בתוך פעולותיהם באיזהו מקומן גם כעין ישיבת קיץ (אלטיין, אהרן חתן אלטיין וכו')

נא להודיענו בהקדם אם מעוניין אתה שגם במחנך יסודר בעוה"ש"ה כעין זה, ובאם כן - היש לך איזו הצעות מיוחדות נידו"ז, באיזו עיר וכו'.

וכן גם להודיענו דברים ברורים ואחרים עד כמה שמוכן אתה להשתתף בהוצאות הנסיעה והאש"ל, ואפשר מאד אטר יוכרחו להתחשב בזה הפעם בנוגע להכרעה לאיזו עיר זכות קדימה לסידור כהנ"ל.

ברכה כס"ס

הרב ח.מ.א. חדקוב
מנהל

DEPARTMENTS: PUBLICATIONS • BOOKMOBILE • FARMERS • SERVICEMEN • DAY SCHOOLS • VOCATIONAL SCHOOLS • YOUTH CLUBS — MESIBOS SHABBOS
STATISTICS AND RESEARCH • EMPLOYMENT BUREAU • CONSULTATION AND INFORMATION • RELIGIOUS RELEASE INSTRUCTION • SUMMER CAMPS

לברר מה הי' בקליפורני

בשנת תשל"ח בנה אבי החתן מקוה בוויניפּעג. מנהיגי הקונסרבטיבים דרשו שיורשה להם טבילה במקומה לעריכת גיור. אבי החתן כתב פתק עם שאלה לכ"ק אדמו"ר, שמכיון שכ"ק אדמו"ר דיבר כ"כ אודות גיור כהלכה, לא ייתכן להרשות להם להשתמש במקוה, אך שואל מה לעשות כדי שלא לעורר מאבק מולם.

כ"ק אדמו"ר ענה: "לברר מה היה בקליפורני".

[המקוואות הראשונות שנבנו ע"י השלוחים ע"ש חב"ד היו אז בקליפורניה בלאנג ביטש ובלאס אנגיליס. הרב שלמה ש"י קונין סיפר, שקבעו, שמרשים טבילה בתהליך גיור רק עם אישור מטעם ארגון הרבנים דלאס אנגיליס, ומכיון שהארגון אורתודוקסי לא יאשרו גיור שלא כהלכה. ולא היו טענות לחב"ד מכיון שלא חב"ד הוא המחליט אלא ארגון הנ"ל.

אב החתן השתדל לעשות ע"ד קליפורני, והודיע שרק לגיור כהלכה המאושר ע"י פוסק אורתודוקסי תתאפשר טבילה במקוה].

מכירת המחנה קיץ

תשובת כ"ק אדמו"ר בערך שנת תש"מ - בקשר להשאלה האם למכור הקרקע שנועד להמחנה לילה שבקיץ, ולתת הממון לביסוס והתפתחות הבית חב"ד (שכלל קייטנה יומי):

"בכל מקום משתדלים בהרחבה ושאלתו אולי למכור

ויתיעץ בעסקנים על אתר".

שליח לעדמענטאן

בערך שנת תש"מ העביר אבי החתן להמזכירות בקשה מתושבי העיר עדמענטאן, אלברטה, קנדה, אולי ימצאו מי שיסע לעדמאנטאן בשליחות.

תשובת כ"ק אדמו"ר: "עד שימצאו מי שיסע שם יצרף זה במסגרת פעולותיו".

אישים - שייך להנהלה שעל אתר

מענה משנת תש"מ בקשר לשכירת בחור מבוגר, מקורב של הבית חב"ד, לעבודה חלקית עם תלמידי האוניברסיטה וגם בשכונה חדשה בוויניפּעג.

תשובת כ"ק אדמו"ר:

[אבי החתן כתב "האם נכון לנו לסדר ענין זה עם הת' הנ"ל"]

הרבי מחק "האם", סימן חץ לעבר המילה "נכון", וכתב:

"כמפורסם בנוגע לאישים שייך להנהלה שעל אתר. אזכיר עה"צ".

חינוך הילדים

1) כשאחותה המבוגרת של החתן התקרבה לגיל 10 שאלו את כ"ק אדמו"ר בקשר למקום לימודים בשבילה (תשמ"ג):

לשון השאלה: "והננו לשאול חו"ד כ"ק אדמו"ר שליט"א האם נכון הדבר שתלך בשנה זו למרחוק ללמוד בבית-רבקה (במונטריאול), ואם נכון הדבר מבקשים אנו ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א להצלחה בזה".

הרבי מחק תיבת "האם", "למרחוק". הרבי הקיף תיבות "ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א להצלחה בזה" וכתב: "אזעה"צ".

2) אבי החתן כתב פתק בנוגע לחינוך של ילדי השלוחים בוויניפּעג, והבעי אשר גם בית ספר הדתי מקיל לפי רוח הזמן. ושאלו האם לפתוח עוד בית ספר. הרבי ענה:

"כעצת זקני רבני אנ"ש שיחיו. אזכיר עה"צ".

3) לפועל נשארו באותו הבית ספר. לאחר כמה שנים עלו טענות שמנהל הבית ספר התנהג באופן לא ראוי כלל, וביקשו שוב האם לפתוח עוד בית ספר. הרבי ענה:

"הרי זה יתחיל לאחר שנה ויותר לכן כדאי שישפיעו על הנ"ל שתהי' הנהלת הבית-הספר כדרוש.

(כשישמרו מנצחנות וכיו"ב קרוב שיצליחו).

ותועלת נוספת ועיקרית שלא יהיו "במלחמה" נגד כל ההורים דכל הבית-הספר - שעליהם צריכים להשפיע (לא להכניעם ולבטלם) שיטענו אם עד עתה הי' כשר - מה יום מיומיים".

לפועל, לא הצליחו להשפיע על ההנהלה, ואב החתן התקשר למזכירות הרבי, שאמרו לו שע"פ תיאור המצב דעתה, חייבים לפתוח עוד בית ספר.

שלום בית

בפתק לכ"ק אדמו"ר כתב אבי החתן: אשה שנתגיירה כדין ושומרת ומדייקת במצוות, בעלה איש יהודי אשר לא שומר מצוות. כבר עברו כמה שנים מעת שהתחתנו ועל אף כמה השתדלות וכו' לא עלתה ביד האשה הנ"ל לפעול על בעלה שיהי' שומר מצוות, רק בדברים מעטים. היא מחנכת ילדיהם שישמרו וידייקו במצוות, אבל יראה היא שדרך חייו הפרטי של בעלה ישפיע לרעה על בניהם. נוסף לזה, בעלה בשום אופן לא רוצה בעוד בנים, והיא, מאחר שרצונה לעשות התו"מ, לא מסכמת למניעת הריון, ובינתיים פירשו זמ"ז.

היא שואלת האם ע"פ תורה הדבר הנכון הוא ליפרד ממנו בגט. או להמשיך לדור עמו ולקוות

7) יש לציין שבמכתב השאלה כתב אבי החתן שהיא תתאכסן בבית הורי אמה, משפחת יורקאוויטש.

שאולי עוד תשפיע עליו שיקבל תו"מ יותר.
לא ידעתי מה להשיב לה, ולזאת אנו מבקשים חוו"ד קדשו של כ"ק אדמו"ר שליט"א מה עלי
לעשות.

הרבי ענה (לערך שנת ה'תשל"ח):

"ע"פ תורה קדימה להמשיך לדור עמו ולקוות שתשפיע בדרכי נועם. אזכיר עה"צ".

כעצת עורך דין מומחה

מענת כ"ק אדמו"ר למר . . אודות בנו שנחשד במעשים לא טובים ועמד למשפט (לערך שנת
ה'תשמ"ב):

"יעשו כעצת עורך דין מומחה, הנהגה יומית דבנם שי' (עכ"פ - מכאן ולהבא) עפ"י התוה"מ,
כולל כמובן כשרות האו"ש [=האכילה ושתיי], הנחת תפילין (בדוקות). אזכיר עה"צ.
אי"צ כלל לדבר אתי פא"פ עדכ"ז [=פנים אל פנים על-דבר כל זה]."

פס"ד רב מומחה

מענה על בקשת ברכה עבור משפחה של מקורבים שלא נתברכו בזרעא חייא וקיימא.
בפתק נכתב שהם מתכננים לעשות הזרעה מלאכותית ומבקשים ברכה. הרבי הקיף תיבת
"in vitro" וכתב (עש"ק האזינו (יב תשרי) ה'תשנ"ב):

"פס"ד רב מומחה

דעת השו"ע בזה".

**מכתבים מכ"ק אדמו"ר מוהריי"צ וכ"ק אדמו"ר לזקני הכלה,
הרה"ת ר' משה אליהו ומרת חנה עטקא ע"ה גערליצקי.**

הלח

RABBI J. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN, N. Y.
SLOCUM 6-2919

יוסף יצחק שניאורסאהן
ליובאוויטש

ב"ה כו' חשרי תש"ג
ברוקלין.

אל התלמיד הנכבד וו"ח אי"א
הרב מוה' משה אלי' שי' גערליצקי

שלום וברכה,
במענה על מכתבו יתן השי"ת
שהקשו"ת יהי' כגדא טבא והתנונה תהי' בשעה
טובה ומוצלחת כנשמיות וברוחניות ובדבר זמן
החתונה למז"ט הנה באיזה זמן שיגבילו יתן
השי"ת שההי' בשעטומ"צ נגו"ר.
כשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
מזכיר, מ

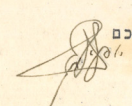
RABBI J. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
SLOCUM 6-2919

יוסף יצחק שניאורסאהן
ליובאוויטש

ב"ה, ח' סבת, תש"ה
ברוקלין

ידידי עוז הרב וו"ח אי"א
מוה"ר משה אלי' שי'

שלום וברכה!
במענה על מכתבו המבשר, כי געזע"י
העתיקו מגורם לדירה החדשה למז"ט, הנני בזה
לברכם בברכת מז"ט, יתן השי"ת אשר הדירה
החדשה תהי' להצלחה בגשמיות וברוחניות
לידידי ולזוגתו תהי' ולבתם תהי' שיגדלוה
לתורה חופה ומעש"ט מתוך פרנסה בהרחבה
באהלה של תורה ומתוך הצלחה בעבודתו הק'
ויתרבה גבולו בתלמידים בעלי כשרון
ומקבלו עול מלכות שמים, שוקדים בתורה
ובהנהגה דיראת שמים.

הדו"ש ומברכם

RABBI J. SCHNEERSOHN
OF LUBAWITZ
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
SLOLUM 6-2919

יוסף יצחק שניאורסאהן

ליובאוויטש

ב"ה, ער"ה תש"י
ברוקלין.

ידידי הרב ה"ח אי"א מוה"ר
משה אלי' שי' גערליצקי

שלום וברכה!

לקראת השנה החדשה הבאה עלינו
ועל כל ישראל לטובה ולברכה, הנני בזה לברך
אותו ואח"כ ב"ב יחיו בחוץ כללות אנ"ש וכלל
אחב"י ד' עליהם יחיו בברכה כתיבה והתימה
טובה לשנה טובה ומתוקה.

ידידו הרו"ש ומברכם

בשם אלהי אבותינו

גערליצקי - מאנרעאל

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

בי"ה ג' מניאָ חשי"ד
ברוקלין

מרת חנה עסקי ח"י

ברכה ושלום!

אין ענטפער אויף אייער שרייבען פון כ"ה חסו, אין העלכען איר
פרעגס מיין מינונג, אין צוזאמענהאנג מיט די שטערטיגקייטען פון דעם הינוך פון
אייערע טעכטער צוויילע די פאראקול סקול אין מאנרעאל איז נאר ביזן צווייטען גרייט.

איך האב שוין גערעט מיט אייער מאן הרב שי', און אויך מיט די
אנדערע אנ"ש שיחיו, וועגען דער נויטיגקייט צו איינארדנען דאס, און עס איז אין
דעם כמעט גארניש געטאן געווארען, אויסער א פרוב מיט א צייט צוריק אן דעם נויטיקע
ענערגיע, און אפשר, איז נאך איצטער צייט צו קענען דאס אויפשטעלען ביזן אנהויב
פון דעם נייעם לערן יאר. און אויב ניט-איז מיין מינונג, אז איר האט געדארפט
נאכפרעגען און שטארק אינטערעסירען זיך, וועגען דער מעגליכקייט צו איינארדנען
אייערע עלטערע טעכטער דא אין ברוקלין, בכלדי זיי זאלען קענען לערנען אין א פרומע
פאראקול סקול, און זיכער איז איבעריג צו מאריך זיין, וועגען דער גרעסטער נויטיקייט
פון א גוטען הינוך ספעציעל אין דעם עלטער און אין דער צייט, און וואס דער הינוך
ווענדעט זיך, אין א גרויסער מאָס, אין די חבר'טעס פון סקול, וואָס אָן א פאראקול סקול
זינען זיי דאָס רוב נים אידישע, און השי"ת זאל געבן, אז צוזאמען מיט אייער מאן שי"ה
זאלט איר מגדל זיין אייערע קינדער לחורה ולחופה ולמעשים טובים, אין מאַגיק פון
זיי אירישן חסידישן נחת.

בברכה

בערלי צקי-מאנטרעאל
 RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
 Lubavitch
 770 Eastern Parkway
 Brooklyn 13, N. Y.
 HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
 ליובאוויטש
 770 איסטערן פארקווי
 ברוקלין, נ.י.

ב"ה.ב" תמוז תשט"ו
 ברוקלין

הרה"ח הו"ח אי"א נו"נ עוסק
 בצ"צ מוה"ר משה אלי' שי'

שלום וברכה!
 מאשר הנני קבלת מכתבו מעש"ק עם הפ"נ המוסגר בו עבור
 אסתר בת שרה ויבדאי כשיה"י אצלו בשו"ט בזה יודיע וכדאי הי' לבאר
 לאבי' אשר כפא סברתו מתירא לכתוב בעצמו אודותיה שמא יפקדו עלי'
 ענינים שלא תרצה לקיים, אשר מביין גם הוא בעצמו שהשתמטות מלהודיע
 ע"ד רפואה בשבילה-איין זה דרך לרפאותה, והוא היפך ציווי התורה וגם
 הרגש הטבעי של השתדלות ככל אב ואם לעשות ככל האפשרי בחיפוש רפואה
 לבריאות יו"ח שיחיו.

מוסג"פ חוברת רשימת המאסר, אשר בודאי יזכה בתוכנה את
 הרבים וזכות הרבים תלוי בו.
 בברכה

בערלי צקי-מאנטרעאל
 RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
 Lubavitch
 770 Eastern Parkway
 Brooklyn 13, N. Y.
 HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
 ליובאוויטש
 770 איסטערן פארקווי
 ברוקלין, נ.י.

בי"ה, כ"ד סיון תשי"ז
 ברוקלין

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
 מוה"ר משה אלי' שי'

שלום וברכה!
 במענה על מכתבו מטרנטה.

תי"ח על הבשוי"ם מהטבת הענינים אצל מר שופר ובנו שיחיו,
 ויהי רצון שגם להבא אך טוב יבשר מכל אלה שבא עמהם במגע, בטוב הנראה
 והנגלה, ולפלא קצת על שהני"ל לא הודיע בעצמו הבשוי"ם, ובכל אופן כראי
 שיעורם, שעד כמה שהלוי הדבר בירם ~~אם~~ ימהר^{על} משיכו חתונה בנס שי',
 זמובן שצריך הדבר להקשות באופן דיפלומטי מאיים להכונת נפשו, וההקדם
 בזה ישובח.

כן תי"ח על הבשוי"ם מהזזה לטובה בהנוגע למר זמרה גרין
 שיחיו, ויהי רצון שתלך ההזזה הלוך וגרול עד שתהי' בריאותם כרבעי.
 זמוסגיפ קבלה מלשכת חסאין בעד הנ"ל.

מובן שמצער מייש אודות התי"ח ישיבת ליובאוויטש אשר בטרנטה,
 שכנראה אין הפעולות שם נעשים במרץ הדרוש, ולפלא על הנהלה ישיבת חו"ח
 דמאנטרעאל, וגם הוא בתוכם, שאינם מסייעים לאני"ש בטרנטה ככל הדרוש, והרי
 יש להם כבר נסיון של כמה שנים בפעולות כאלו מאייכ בטרנטה, ויהי רצון
 שעכ"פ עתה יעשו אח זה ובמדה מלאה, ואחכה לבשוי"ם.

בברכה

גערליצקי-מאנמלעאל

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

בי"ה, ט' שבט תשי"ח
ברוקלין

הרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בציצ
מוה' משה אלי' שי'

שלום וברכה!
מאשר הנני קבלת מכתביו מיום ההילולא של רבנו הזקן,

והקורמו, ויהי רצון שתכה"י יבשר טוב מהפצת המעינות חוצה,
ובזה גם מפעולותיו הוא, ובשלש הקוים והאופנים הידועים-בגופו
בממונו ובנשמחו, שביזה הוא גם השפעה על הזולת בכגון דא, וסובן
שגם על זה נצטוינו מעלין בקדש, וכל המוסיף מוסיפין לו.

בברכה הצלחה ולבשו"ט
[Handwritten signature]

מכתבים מכ"ק אדמו"ר לאבי הכלה הרה"ת ר' יוסף גערליצקי

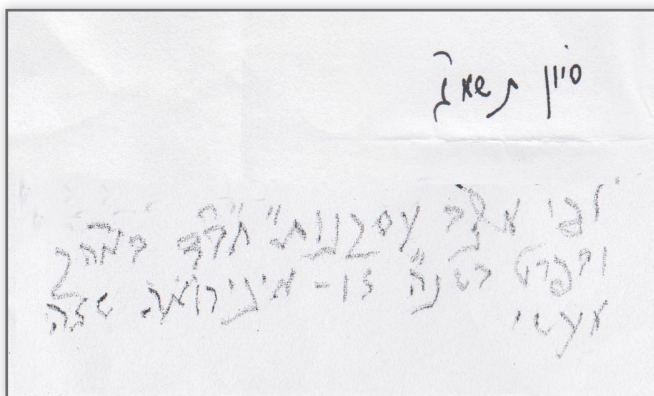
כשהגיע הרב יוסף גערליצקי בשליחות הרבי לצפת, עסק בהוצאה לאור של חוברות "רעיון החודש", שיחות הרבי מעובדות על כל חודש בשנה, שהופצה בכל חודש בלמעלה מ-10,000 עותקים. אחרי שלוש שנים, כשעבר מצפת לשליחות בתל-אביב, כרך את כל החוברות בספרים, שיצאו לאור על-די קה"ת, ושלח לרבי עותקים מהספרים. במכתב אליו באותה תקופה הוסיף הרבי בכתי"ק: "ורעיון החודש מכורך ות"ח ת"ח". ובסוף המכתב בברכה "להצלחה בעבודה" ובכלל".

<p>RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON Lubavitch 770 Eastern Parkway Brooklyn, N. Y. 11213 493-9250</p>	<p>מנחם מענדל שניאורסאהן ליובאוויטש</p>
	<p>770 איסטערן פארקווי ברוקלין, נ.י.</p>
<p>ב"ה, יום ג' פ' הקרה נא לפני היום, כ"ף מ"ח, ה'תשמ"ב ברוקלין, נ.י.</p>	
<p>הרה"ח הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו' מו"ה יוסף שמואל יהושע שי'</p>	
<p>שלום וברכה! והדו"חים וכו' ! רעיון חודש גורף אדם מן המכתבים/בעתם נתקבלו, ואזכיר, בל"נ, יעה"צ.</p>	
<p>ובעמדנו ביום שלישי בשבוע, יום שהוכפל בו כי טוב, ובלטוץ הז"ל כל יומא ויומא עביד עבידה, כולל ג"כ שמעורר את האדם ומעודדו בתכלית בריאחו בכלל, שהוא לשמש את קונו ובפרט - בתוכן המיוחד של יום זה, ובענינו - טוב לשמים וטוב לבריות, במצות שביך אדם למקום ושביך אדם לחברו גם יחד. תוקף מיוחד לכל זה בשנה זו, אשר ראש השנה שלה (ובמילא - גם שמע"צ) חל ביום השלישי בשבוע</p>	
<p>וכן גם יום הי"ט בכסלו, בלשוך רבותינו נשיאינו, ראש השנה לתורת החסידות ולדרכי' חל ביום השלישי,</p>	
<p>ומגלגלין זכות (לאטר המכ" וכו') ליום השלישי שהוא גם יום זכאי בחודש - עשרים בחודש מרחשון, יום הולדת (שמזלו גובר) של כ"ק אדמו"ר נ"ע.</p>	
<p>ויה"ר שיעשה כל אחד ואחת בכל האמור ובאופן דמוסיף והולך,</p>	
<p>יעשה בכל האמור בהקדמת תפלה, בלשוך תורתנו (בהשיעור יומי בחומש): הקרה נא לפני היום, ותחקל התפלה ותחקיים שיזמין השם "לפניו", כטוב נראה ונגלה כל המצטרך לו בכלל, ובפרט - כל הדברים והאפשרויות הדרושים למילוי כל האמור לעיל מהתחלה ועד הגמר, היום תיכף, וכבהמסך הכתובים: עוד טרם כילה לדבר,</p>	
<p>יעשה בפרט בהענין שהזמן גרמא - בהשתדלות נפשית ואינה פוסקת שכאז"א מאחבנ"י שליט"א, יכלל עצמו בכלל ישראל ובאופן אמתי ונצחי,</p>	
<p>ע"י קניה אות באחת הס"ת הנכתבים עתה בכו"כ חוגים ומקומות,</p>	
<p>ועי"ז ידגיש עוד יותר אשר כולנו כאחד נצבים לפני השם אלקינו מראשיכם שבטיכם ועד חוטב עצך ושואב מימך לעבור בבריחו, תורהו תורת אמת ותורה נצחית,</p>	
<p>ויה"ר אשר ע"י היותנו כולנו כאחד יברכנו אבינו באור פניו,</p>	
<p>אשר לכל בני"י יהי" אור במושבוחם, אור וטוב בכל המצטרך בגשם וברוח גם יחד,</p>	
<p>ובקרוב ממש יקויים היעוד: יאר השם אלקי הצבאות פניו אלינו ונוסעה, באולה האמהית והשלימה והנצחית שאין אחרי' גלוה, ע"י משיח צדקנו.</p>	
<p>בברכה ישראל יוסף גערליצקי</p>	
<p>נ.ב. מסיבה נחעכב המשלוח ובנתים נתקבלו אצ"כ המכ" מימי ה', י' כסלו והמצו"ב, ות"ח.</p>	

...תשורה משמחת הנישואין של מנחם מענדל ודבורה לאה אלטיין...

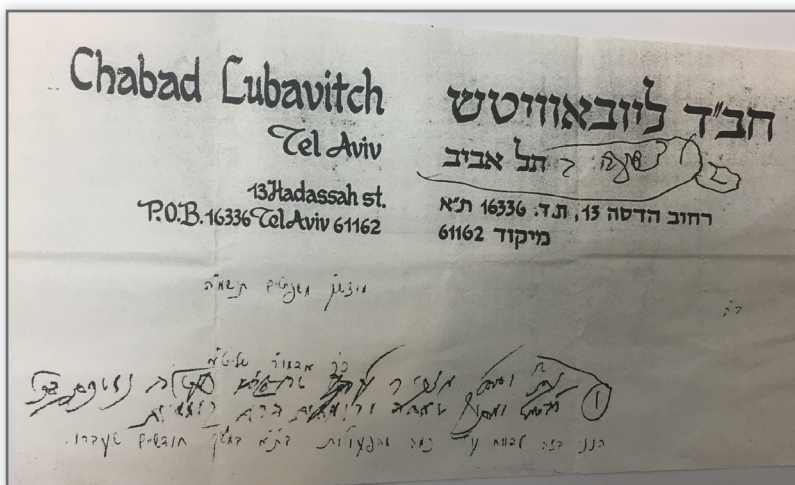
מענה כ"ק אדמו"ר להרב גערליצקי, מחודש סיון
ה'תשמ"ג, בקשר לפתיחת מוסד חדש בתל-אביב:

"לפי מצב "עסקנות" חב"ד באה"ק ובפרט בשנה זו - איני רואה שזה מעשי"

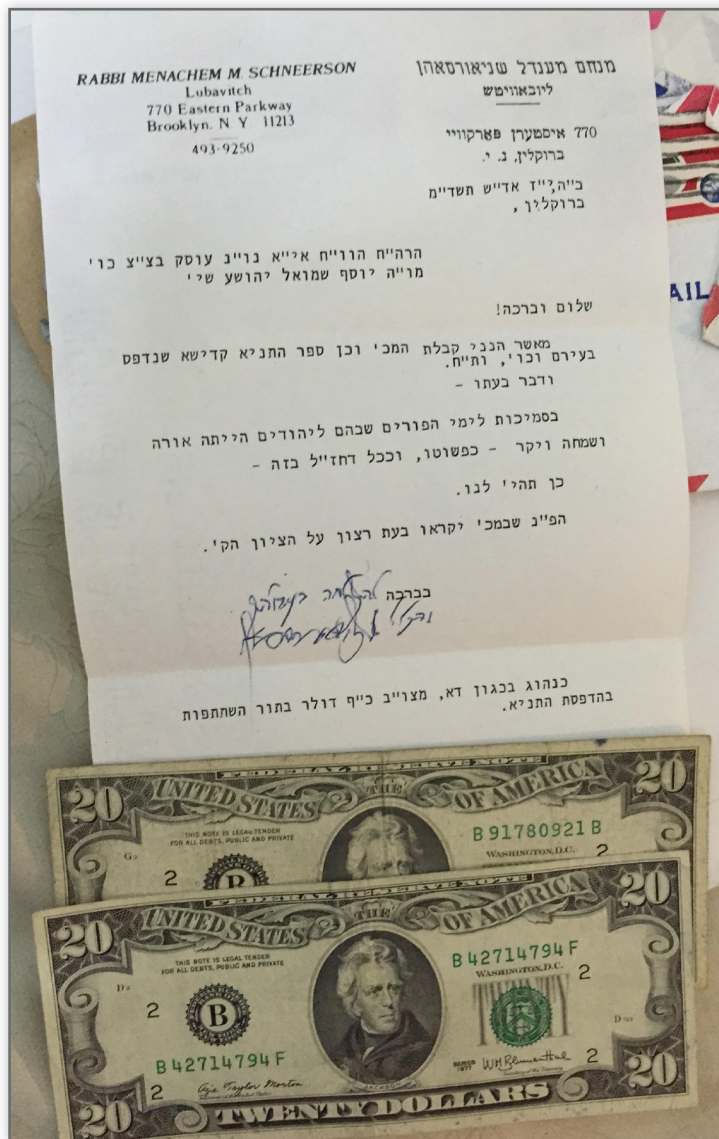
מענה כ"ק אדמו"ר על דו"ח שכתב הרב גערליצקי,
מפעולותיו בתל-אביב (שבט ה'תשמ"ה):

(1) נת' ות"ח אזכיר עה"צ שתהא פעולה נמשכת בכל, ולבשו"ט ומתוך
שמחה ורוממות הרוח קוממיות".
הרבי צירף למענה שטרות לצדקה, וליד הבלאנק "תל-אביב" כתב כ"ק
אדמו"ר (2) לצדקה ב"תל אביב]

מכתב כ"ק אדמו"ר להרב גערליצקי, מאדר
שני ה'תשד"מ בו מאשר קבלת התניא
שנדפס בעירם.

בברכה "להצלחה בעבוה"ק ובכלל"

מכתב כ"ק אדמו"ר להרב גערליצקי, מאדר-שני ה'תשמ"ו, לאחר התמנותו לרב שכונה ולרב בית הכנסת הגדול "גאולת ישראל" בתל-אביב.

בברכה "להצלחה בעבודה"ק. ובמיוחד ברבנות ובכלל"

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
Hyacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

בי"ה, יום שלישי פי אלה פקודי,
אדרי"ח אדר שני, ה'תשמ"ו.
ברוקלין, נ.י.

הרה"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ וכו'
מוה" יוסף שמואל יהושע שי'

שלום וברכה!
מכי/נהדו"ח וכו'
נהקבלה.

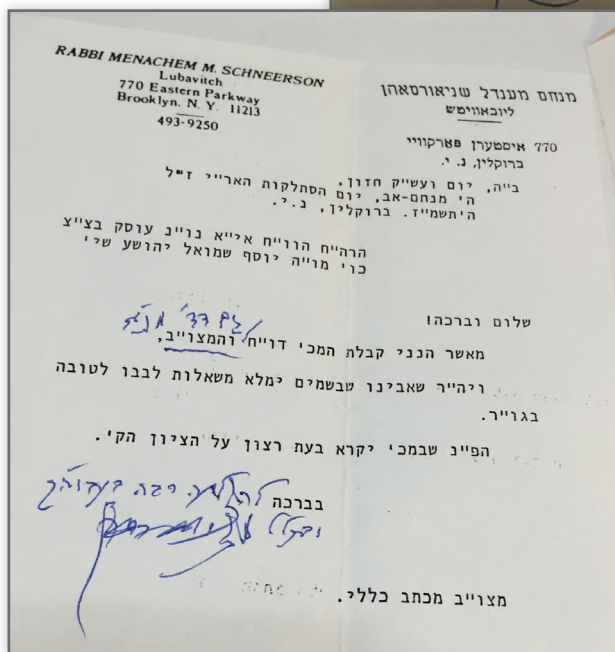
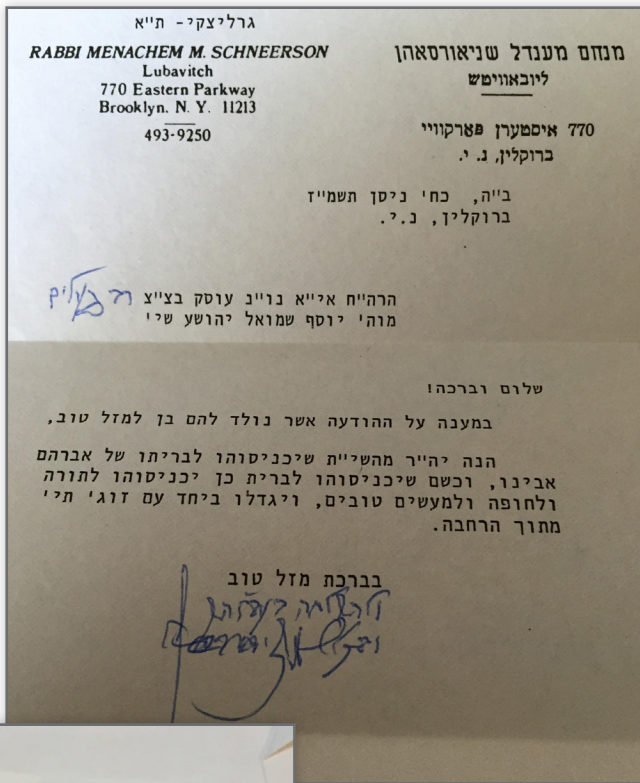
והזמן גרמא לאישור ות"ח
יום זכאי בכמה ענינים, ונהם -
יום שלישי שהוכפל בו כי טוב, טוב לשמים וטוב לבריות
אלה פקודי - המרמז שרק עניני משכן (-עייש ושכנתי, אלקות, תומ"צ) שנהם מדובר -
מנין האדם עומד ומראים עליו תמיד, כי הם קיימים לעולם,

אדרי"ח אדר שני - המדגיש התאחדות אדר ראשון ושני, אשר חודש אחד הם
חודש אדר - שכל החודש נהפך לשמחה וליו"ט
וליהודים הייתה אורה ושמחה וששון ויקר,
ועיי אשר הימים האלה נזכרים (בזכרון המביא לידי מעשה -) ונעשים, מעשים בחיזוק
והפצת אורה זו תורה ויקר אלה (הפלין - המרמזים, והוקשו להם כל) המצות -
ובאופן דמוסיף והולך ואור ומתוך שמחה -
מקדימים - בלי חז"ל - ימסמן גאולה לגאולה", מגאולת פורים שגם לאחריו היו עדיין
בגלות הגאולה האמיתית והשלימה עיי משיח צדקנו -
שיבנה ביהמ"ק במקומו, הבא בהמשך למקדש המדבר, משכן העדות אשר פוקד עייפ משה,
ויקבץ נדחי ישראל וכל יושבי עלי ונקיים אז כל המצוות, כל מצוה ומצוה וכל
הדינים הנכללים, כמצות רצונך.

בברכה ונהלום קצת. ולא יזכר דבר
אבי' יצחק

מכתב ברכה מכ"ק
אדמו"ר להרב
גערליצקי, מיום
כח ניסן ה'תשמ"ז
בקשר עם הולדת
בנו נטע-זאב שי.

לפני השם הוסיף כ"ק
אדמו"ר: "רב פעלים"
בברכת מזל טוב "ולהצלחה
בעבוה"ק ובכלל"

מכתב כ"ק אדמו"ר
להרב גערליצקי, מיום
ועש"ק חזון ה' מנחם-
אב ה'תשמ"ז.

מאשר הנני קבלת המכ' דו"ח
"גם דר' מנ"א והמצו"ב"
בברכה "להצלחה רבה
בעבוה"ק ובכלל"

מענות מכ"ק אדמו"ר לאב הכלה הרב יוסף גערליצקי

מספר הרב גערליצקי:

א) כשהגענו לתל אביב בקיץ תשמ"א לא הי' חינוך חב"ד בעיר. בית-הספר חב"ד של ה'רשת' ביפו לא היה מתאים אז למשפחות חב"דיות, למדו בו במעורב בנים ובנות וכו'. פתחנו אז גן חב"ד, אך כשבתנו הגיעה לגיל שש והיתה צריכה ללכת לבית ספר שאלנו את הרבי מה לעשות. הרבי ענה: "להשאיר אותה בגן חב"ד", כלומר שתישאר שנה נוספת בגן. בסוף אותה שנה שאלנו שוב, והצגנו כמה אפשרויות, לשלוח בכל זאת לבית-הספר ביפו, או לבית-ספר חב"ד בבני-ברק וכדומה, והתשובה היתה: "לרשום אותה לבית ספר חב"ד ביפו אף שהמצב אינו כדבעי".

ב) הנגיד הרה"ג ר' העשל רייזמן פתח בתל-אביב כולל אברכים בשם "דרכי תשובה", ופנה אליי בהצעה שיבואו מידי יום אברכים מכפר-חב"ד, שילמדו בכולל שלו בתל-אביב, ובאופן רשמי חלק מסדרי הלימוד ב'כולל' ייקבעו ללימוד חסידות, ויעשו בעיר שיעורי תורה ו'מבצעים' וכו' כך שעל-ידי זה תתרחב פעילות חב"ד בעיר בחסות הכולל. העברתי את ההצעה לרבי, והרבי ענה: "מהו הטעם להוציא אברכים מכולל חב"ד ולהכניסם לכולל דרכי תשובה?!"

ג) בחג השבועות תשמ"ח דיבר כ"ק אדמו"ר בהתוועדויות בצער גדול ע"ד מצב החינוך בארה"ק. הרבי התבטא בין היתר שפתחו בכל עיר ועיר 'טיפת חלב' (הרבי אמר "טיפת חלב" בהברה עברית, כמו שמבטאים זאת בארץ) לרווחתם הגשמית של ילדי ישראל, אבל "טיפת מים", "אין מים אלא תורה", לא מסכימים להכניס לבתי-הספר.

בי"ד סיון, כאשר עדיין שהיתי בחצרות-קדשנו, כתבתי לרבי רעיון לתוכנית להכניס יהדות במערכת החינוך באה"ק, על-ידי ידידי היקר מר שמשון שושני, מנכ"ל משרד החינוך, בצורה שבתוכנית הלימודים בבתי הספר ידובר על האמונה בהקב"ה, ועל כך ש"בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו". הרבי כתב במענה על כך: "בטח ישפיע וכו' על כל עסקני אנ"ש שיחיו בכל זה".

הוראות ומענות לאבי הכלה הרב גערליצקי בפעולות מיוחדות בשליחותו

יום החינוך

כאשר הגיע הרב יוסף גערליצקי לתל-אביב, ונפגש בפעם הראשונה באופן רשמי עם ראש העיר, מר שלמה להט, וחברי העירייה, שאל ראש העיר "לכמה זמן באתם לעיר, ומתי אתה כבר הולך?...". אך בהמשך התיידד מאד עם ראש העיר וחברי מועצת העיר, והם סייעו בענינים רבים בפעילות חב"ד. בשנת תשד"מ ארגן הרב גערליצקי בפעם השניה בתל אביב "יום חינוך לכבוד הרבי" (הפעם הראשונה היתה בתשמ"ג), והעירייה הדפיסה 120 אלף עלוני הסברה על חג הפסח ומסר מהרבי, לחלק בכל בתי-הספר בעיר.

לכבוד קביעת יום החינוך באותה שנה נערך בבנין העירייה אירוע חגיגי, וכולם חתמו על מנשר "יום החינוך" והרימו לחיים. בנוסף ערכה עיריית תל אביב במקום הדפסה של ספר התניא, מהדורת עיריית תל אביב-יפו, כאשר לפני ההדפסה ביקש אישור מהרבי, על-פי בקשת העירייה, להדפיס על שער התניא, לצד סמל קה"ת, את סמל עיריית תל-אביב, והרבי אישר זאת. מיד לאחר האירוע שלח הרב גערליצקי דיווח מפורט לרבי, יחד עם עותקים מספר התניא שהודפס זה עתה.

מספר הרב גערליצקי: "ביום ט' אייר תשד"מ ישבתי בשעת צהריים במשרדי בבית חב"ד, ופתאום הגיע אליי שליח של 'פדקס', שהביא מעטפה גדולה. במעטפה היה ספר ש"ידידי חב"ד בארה"ב" הוציאו לאור בקשר עם ההכרזה של נשיא ארה"ב רייגן על יום חינוך לכבוד הרבי; מכתב מהרבי לראש העיר וחברי העירייה בו הרבי מודה להם על קביעת יום החינוך ועל ספר התניא ששלחו לו; ועוד עשר מעטפות ריקות עם הבלאנק של הרבי...

"בתחילה נבהלתי, לא הבנתי מה פירוש הדבר... רק אחר כך מצאתי במעטפה מכתב נוסף מהמזכירות, שממנו הבנתי שכוונת הרבי היא שאעשה העתקים ממכתב הרבי לראש העיר, ואשלח באופן אישי לכל האנשים שכדאי לשלוח להם והיה להם קשר עם יום החינוך. שלחתי העתקים במעטפות אלו לכל אחד ואחד מהחתומים, ולעוד בכירים בעירייה שהיה להם קשר לחגיגה. מעניין לראות את שימת הלב של הרבי שכל אחד מהם יקבל מכתב מהרבי באופן אישי".

מנשר "יום החינוך" לכבוד כ"ק אדמו"ר, משנת תשד"מ

ב"ה

יום החינוך תשד"מ

ערב ראש חודש ניסן
תשד"מ 2.4.84

עריית ת"א-יפו מכריזה גם השנה על יום בשנה כ"יום החינוך" וקובעת את יום ער"ח ניסן כ"יום החינוך" לתושבי ת"א-יפו.

מטרת יום מיוחד זה :

- לעודד בצבור הרחב את המודעות וההגשמה לכל נושא החינוך ואת ההכרה שחינוך אינו נגזר בבית הספר ולכן על כל אחד לתרום להעלאת רמת איכות החיים והתורה ובמיוחד לחזק את התודעה היהודית.
- להחזיר רעיון של אחדות כלל ישראל הנובעת מאהבת ישראל כנה ואמיתית. ובמיוחד לאחד את העם מסביב לאמונה, תקווה וצניעות ולצורה אמיתית ושלימה כפי חזון נביאינו לאחדות הימים, וכפי אמונתנו וצניעותנו של עמנו זה אלפי שנים. האמונה בצורה העתידה השפיעה, ועשויה להשפיע גם עתה, על איכות חיים אופטימית רוחנית וסגולתית של כל אחד, אמונתנו העזה היא שתגיע בקרוב השעה שבה יפסקו הצרות והמלחמות וישררו בעולם רק שלום ואהבה בדברי הרמב"ם ז"ל בהלכות מלכים: "ובאותו הזמן לא יהיה שם לא רעב ולא מלחמה, ולא קנאה ותחרות, שהטובה תהיה מושפעת הרבה.... וישג דעת בוראם כפי כח האדם שנאמר כי מלאה הארץ דעה את ה' כלים לים כלים".

"יום החינוך" מוקדש לכבודו של הרבי מנחם מענדל שניאורסאהן שליט"א-האדמו"ר מליובאוויטש, מתוך הערכה וכבוד לאיש הגדול והמנחה הגדול ולפעלו הנפלא והרב בחינוך העם בארץ ובתפוצות, ובהחדרת אמונה ותקווה וצניעות לצמורה בעם היהודי בכל מקום ומקום. לכבוד יום הולדתו השלושים ושניים ביום י"א לחודש ניסן, את מאחלים לו אריכות ימים והצלחה בעבודתו הפוריה לתפארת עם ישראל וגאולה.

הנהלת הערייה מביעה רגשי כבוד לרבי שליט"א, ומתכבדת להגיש לו
בכתבה סגולתית את ספר ה"תניא" (ספר יסוד של החסידות החדש) שהודפס על עריית ת"א-יפו.

נתן ווילך
סגן ראש העיר

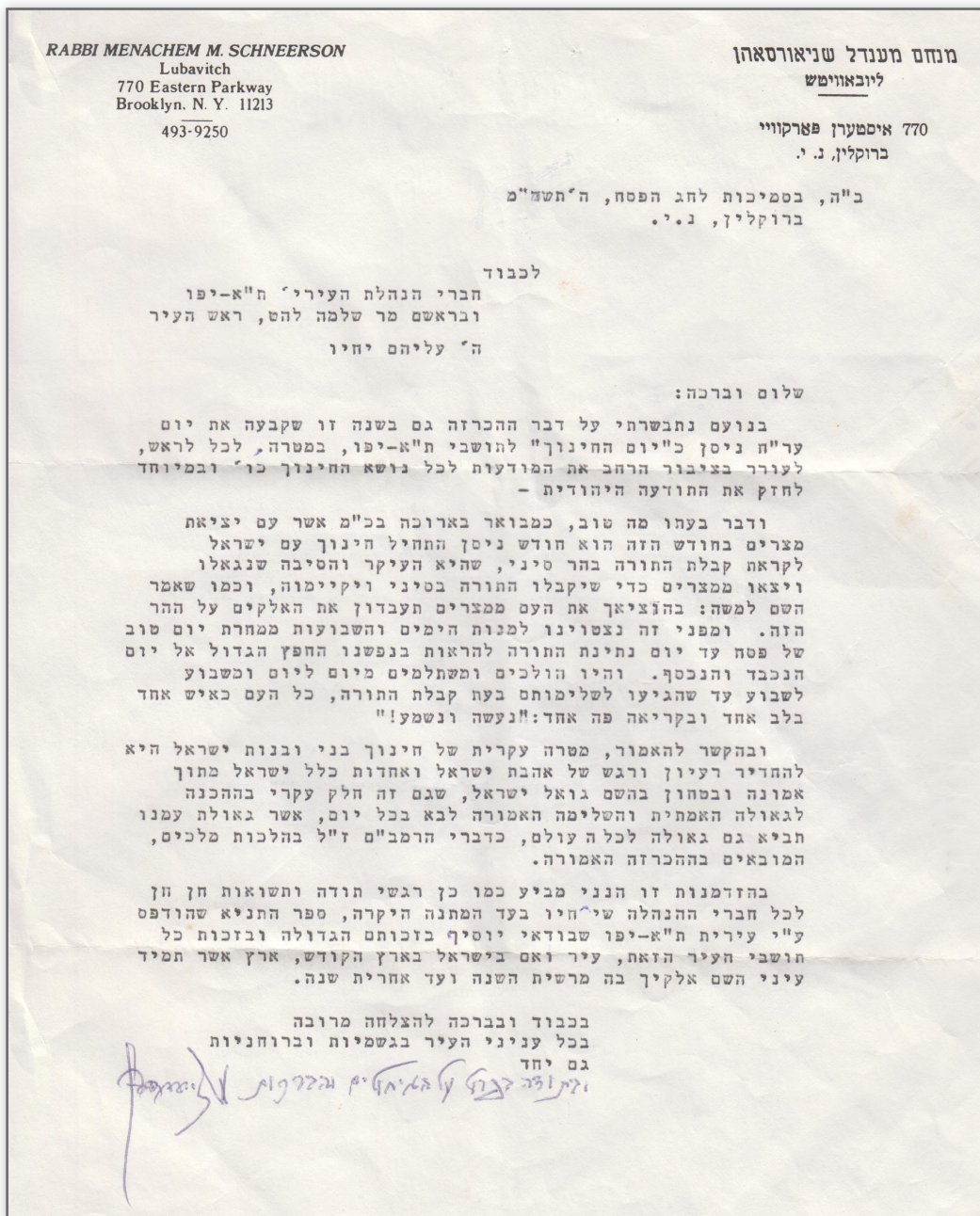
יצחק כספי
סגן ראש העיר

ד"ר בן מאיר
סגן ראש העיר

גאל גריפל
מ"צ ראש העיר

שלמה להט
ראש העיר

**מכתבו המיוחד של כ"ק אדמו"ר לראש העירייה
וחברי העירייה, בסופו הוסיף כ"ק אדמו"ר בכתב-
ידו "ובתודה בפרט על האיחולים והברכות".**

מכתב המזכירות לחברי העירייה ". . על-ידי ב"כ בת"א"

Tel. HYacinth 3-9250 Cables: LUBAVITCH NEWYORK

מזכירות
 כ"ק אדמו"ר מנחם מענדל שליט"א שניאורסאהן
 ליו באווירש

SECRETARIAT of RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
 the Lubavitcher Rabbi
 770 EASTERN PARKWAY, BROOKLYN 13. N. Y.

ב"ה, יו"ד ניסן, ה'תשד"מ
 ברוקלין, נ.י.

לכבוד הנהלת העירייה
 תל-אביב-יפו

שלום וברכה:

בקשר עם ההכרזה שקבעה אה יום ער"ה ניסן
 כיום החינוך לחושבי ת"א-יפו, אשר בודאי
 יקבלו מכתב-אישור מכ"ק אדמו"ר שליט"א
 בנידון זה,

מתכבדים אנו לשלוח להם על ידי ב"כ בת"א
 הרב יוסף שמואל יהושע שי' גערליצקי עותק
 ההכרזה ע"ד "יום החינוך" בארה"ב מנשיא
 ארה"ב בר דונלד רייגן-על פי החליטה משותפת
 מהסינאט ובית הנבחרים דארה"ב וגם חוברת
 הכוללת מכתבי ברכה וכו' בנושא זה. והחוקה
 שכ' ימצאו ענין בחומר האמור.

בכבוד ובברכה לחג הפסח
 כשר ושמח,
 מזכיר ל.ס / זק"ד

מהדורת התניא המיוחדת שהדפיסה עיריית תל-אביב

שבע מצוות בני נח

כאשר הרבי עסק ודיבר רבות בענין שבע מצוות בני נח, בשנת ה'תשמ"ו, גיבש הרב גערליצקי רעיון להפצת שבע מצוות בני נח בערבית לתלמידי בתי-הספר במגזר הערבי בארץ. הוא פנה לידידו מר שמשון שושני, מנכ"ל משרד החינוך בישראל (שהיה קודם לכן ראש מינהל החינוך בעיריית תל-אביב), והציע לו להוציא-לאור עלון מיוחד בשפה הערבית ולהפיצו בכל בתי-הספר. מר שושני שלח מכתב בנושא לכל מנהלי המחוזות במשרד החינוך, והרעיון התקבל באהדה.

הרב גערליצקי כתב על היוזמה לרבי, הרבי אישר, והורה שלא לפרסם על הנושא בעיתונות. בתחילה שלח הרב גערליצקי לרבי את טיוטת העלון בלשון-הקודש, המזכיר הרב קליין הראה זאת לרבי והרבי אישר. הטיוטה המאושרת נשלחה לתרגום נוטריון רשמי בערבית והתרגום נשלח לרבי. ר' בנימין קליין התקשר ואמר שהרבי מבקש לוודא שהמתורגמן עשה עבודתו נאמנה ושכדאי לדעת מה נכתב בדיוק בתרגום. התרגום נשלח אפוא למתורגמן נוסף והוא תרגם זאת מערבית לעברית, והכל נשלח לרבי.

ר' בנימין קליין התקשר ומסר: "כ"ק אדמו"ר שמח מאוד כששמע ע"ד התרגום של ז' מצוות ב"נ לערבית" והוסיף כמה הוראות מיוחדות מהרבי בקשר לתכני העלון.

כשהגיע הדבר לאישורו של מנהל מחוז המגזר הערבי במשרד החינוך, שהיה ערבי בעצמו, דרש לציין שגם בקוראן, להבדיל, כתוב בחיוב על אותם ערכים של שבע מצוות בני נח. מאחר והיה נראה שהוא לא ייתן לפרסם את העלון בלי זה, שאל הרב גערליצקי שוב את הרבי בנושא. הרבי שלל זאת בחריפות בתשובה בכת"ק. בסופו של דבר הצליחו להחתימו, באופן של "לכתחילה אריבער", על אישור להפיץ את העלון בכל בתי הספר הערביים, מבלי להזכיר את הקוראן כלל. שוב נשלח לרבי עדכון בנושא, והרבי הגיב בחיוב אך הורה שלא לפרסם שההוראות בנושא מגיעות "מעבר לים", כלומר - מהרבי עצמו.

רבים מהשלוחים הפיצו אז את העלון בבתי-הספר, ובעקבות מכתבו של מר שושני למנהלי המחוזות קיבלו אישורים להכנס לכל הבתי-ספר הערביים ולדבר בפני התלמידים, כשזה הופך להיות חלק ממערכת תוכניות הלימוד, והילדים הערביים נדרשים להכין בעצמם עבודות בנושא. הרבי עודד בתשובותיו את הפעילות, אך המשיך להורות שהדבר יהיה ללא פרסום: "הרי הולך גלאטיק ביותר - ופשוט שעד שיתקבל בכל בתי"ס הערבים וכיו"ב וגם זה יעבור גלאטיק לא יוסיפו בזה שום פעולה". כמה חודשים לאחר מכן פרצה האינתיפאדה' ולא היה ניתן להמשיך בפעילות זו. נראה שהרבי רצה בכל הענין הזה "להקדים רפואה למכה".

מספר הרב גערליצקי: "העיתונאי ר' נפתלי קראוס ע"ה רצה לעשות כתבה בעיתונות על כל היוזמה, שחב"ד עורכת קמפיין למאה ועשרים אלף תלמידים במגזר הערבי לעורר על שבע מצוות בני נח. כתבתי לרבי על בקשתו. הרבי ענה: "לשאול אותו: 1) האם זה יהי לטובת הענין או לשלילת הענין. 2) מה שלום בתו".

נסעתי אליו מיד, בחצות הלילה, עם התשובה של הרבי. כמובן שירד מהפרק רעיון הכתבה, אך הוא התפלא מאד על השאלה בקשר לבתו. לאחר בירור הסתבר לו שיום קודם לכן היא נזקקה לטיפול רפואי והוא כלל לא ידע על כך. זה היה 'מופת' גלוי כי איש לא סיפר על כך לרבי.

... תשורה משמחת הנישואין של מנחם מענדל ודבורה לאה אלטיין ...

מענה כ"ק אדמו"ר בכתי"ק משנת ה'תשמ"ז, על דיווח ההתקדמות
בנושא הפצת שבע מצוות בני נח בבתי-ספר מהמגזר הערבי:

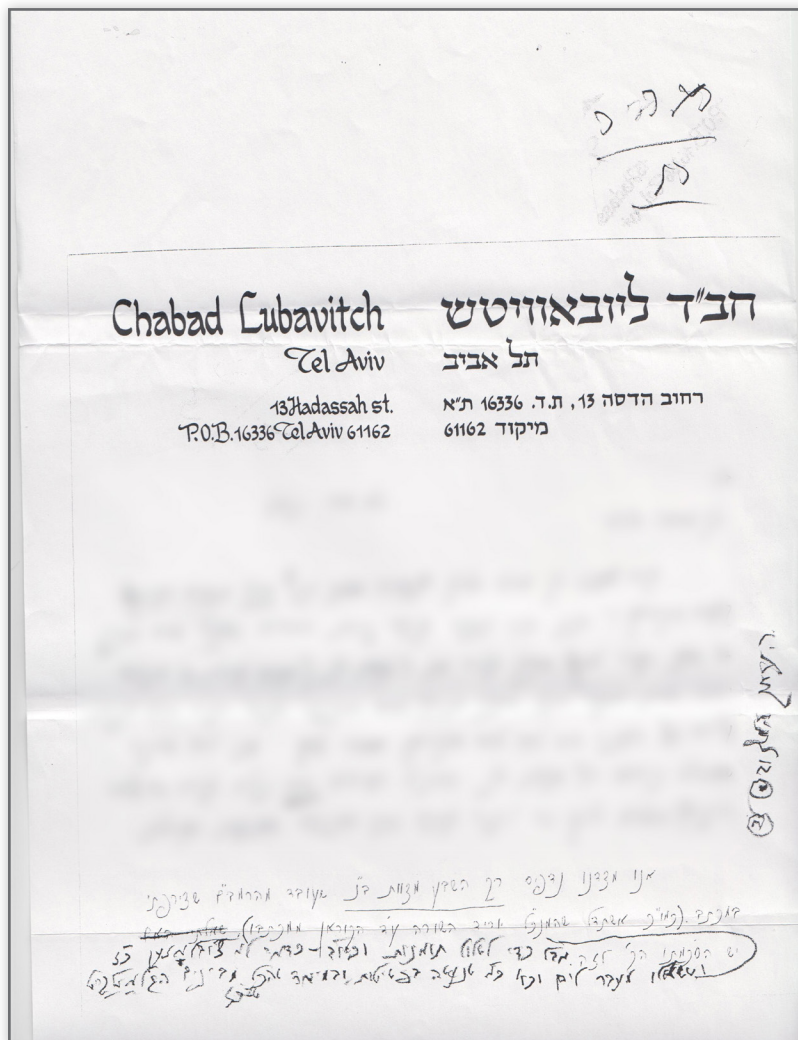
"מהירח[שאי]"

העתק המצו"ב 2 1

אבל כדי לשלול תואנות וכיו"ב - כדאי לא צובלאזן כ"ז

וששאלו מעבר לים וכו' כ"א שנעשה בפשיטות ובמיוחד שהכל מבינים הגלאטקייט

שבכ"ז"

מנשר מנכ"ל משרד החינוך מר שמשון שושני למנהלי המחוזות

מדינת ישראל
משרד החינוך והתרבות

המנהל הכללי

י"ח באדר תשמ"ז
19 במרץ 1987

אל: מנהלי המחוזות

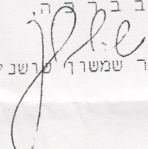
מאת: המנהל הכללי

שלום רב,

תנועת חב"ד בתל-אביב הכינה חומר על "שבע מצוות בני נח" - מצוות שהן ערכים כלליים ויסודיים המהווים תנאי יסודי לקיומה של חברה מתוקנת.

החומר תורגם לערבית ועבר הביקורת של אגף החינוך הערבי ומיועד לבתי"ס ערביים. ליד שבע מצוות בני נח מופיעות המקבילות מן הקוראן.

ניתן בזה אישור לתנועת חב"ד להפצת החומר בבתי הספר הערביים.

בברכה,

ד"ר שמשון שושני

ש-058

העלון בערבית שקיבל את אישורו של כ"ק אדמו"ר

- 2 -

<p>الحمد لله سمح فرائض بني نوح فurst على كل ام العالم من قبل نبينا موسى في جبل سيناء سمح فرائض بني نوح</p> <p>سمح فرائض فرضها خالق الكون من قبل نبينا موسى، مدبرة وبقيدة على كل ام العالم ، فurst تطبيق هذه الفرائض الصعبة - التي تكون الاساس للعالم الصالح ، وان عدم تنفيذها يؤدي الى خراب العالم وتدمير البشرية ، وكل من يخالف هذه الفرائض للسميح كلها او بعضها يخاطر بحياته ، وكل من يلتزم باها ، هذه الفرائض للسميح ، ويؤد بها اطاعة لامرب العالمين ، يحتر من الصالحين النقاة من ام العالم .</p> <p>ها هي الفرائض للسميح</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 - حظر عبادة الاصنام 2 - حظر شتم الذات الالهية 3 - حظر القتل 4 - حظر التهب 5 - حظر التجامع 6 - الحظر من اكل عضو من حيوان حي 7 - تعميم قضاة <p>حظر عبادة الاصنام</p> <p>1 - لا يجوز لاحد ان يعبد اي كائن سماوي كان اراضي الا الله وحده ، لكل عبادة اصنام طقوس خاصة بها اوكلها محظورة ، خاصة ، حظر السجود للاصنام يتضمن منع اي اشغال بها او جرد التفكير بها او النظر اليها . وليعلم الانسان انه مراقب من الله بجميع اثاره ، اعماله واتواله ، وان الله عين ترى واذن صاغية ، عند قد تكون اعمال الانسان سلمية وادلة .</p> <p>حظر الشتم للذات الالهية</p> <p>2 - محظور على الانسان سب الذات الالهية سواء ذكر اسم الله او ذكر وصفه باية صورة اخرى</p> <p>حظر القتل</p> <p>3 - لقد خلق الله الكون لاسكانه ، لذلك فقد امرنا بالانكثار والتماسل بخية توطيد العالم ، ومن يقتل نفسا كانت يهدم العالم ويمس جوهرة خلقه ، يفقد ذلك القاتل حق الحياة بهذا العالم ، ان الجنين في رحم امه يهد نفسا حية ومن يقتله يحتر قاتلا وتسرى عليه جميع قوانين القتل . والذي يتسبب لموت انسان ، مثله كمثل الذي يجمع صديقه حتى الموت . ان كانه قتله يهد به .</p>	<p>4 - حظر السرقة السرقة محظورة قطعاً ومطلقاً ، ان تنفذ سرقة الاموال</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) كل من يحوز على مال الا- غوة او بالاحتيال . 2) المشغل الذي لم يدفع اج- على مال الاخر بطريقة غير 3) اختطاف انسان صغيرا كان <p>حظر التجامع</p> <p>5 - ان الزواج اساس بقا الكون ، لذ الى سلامة الانسان والمجتمع والجم عوامل الحشنة والاداب في الحيا العديد من التفاصيل في الاباح</p> <p>ا حظر مجامعة امرأة متزوجة لشخص</p> <p>ب حظر مجامعة المحارم من الاقارب</p> <p>6 - الحظر من اكل اوصال الحيوان و ممنوم اكل عضواية قطعة لحم م لحم من حيوان تختلف عنها من اة من الارض يؤدي الى حياة جديد حيوان يؤدي الى دمار حياة الحي</p> <p>7 - تعيين قضاة</p> <p>يفرض على كل لواء او بلد تعيين 1 - اتخذ يروح الشعب على ب - معاينة كل من يخالف احد يتوجب على كل شخص له خلاف مع امامها ادعائه ويرضى بحكمها ، انه يخالف احدى الفرائض للسميح العدالة في العالم بهذا نصل الى</p>
--	---

ספרי "כבודה של תורה"

על ענין ההוצאה לאור של קובצי חידושי תורה, התחיל הרבי לדבר עוד לפני תקנת הרמב"ם, כאשר לאחר תקנת הרמב"ם קיבל הענין משנה תוקף. כאשר היה הרב יוסף גערליצקי אצל הרבי בחודש שבט תשמ"ג, דיבר הרבי בשיחה על נושא הוצאה לאור של קובצי חידושי-תורה בכל מקום מרבני העיר באותו מקום, ואף אמר בין השאר, שכאשר עסקנים הולכים לאסוף כסף למוסדותיהם, הנה אם יראו למישהו שהרב שלו כתב מאמר בקובץ תורני של חב"ד הוא יתרום יותר, והרבי ציטט את מאמר חז"ל "חן מקום על יושביו".

באותה שיחה הדגיש הרבי במיוחד את ענין הזריזות בהוצאה לאור של הקובצים. בעקבות זאת כתב הרב גערליצקי לרבי שכאשר יחזור לתל-אביב יתחיל לעסוק מיד בהוצאה לאור של קובץ תורני מרבני ודייני ת"א-יפו, אך ישנן שתי אפשרויות - או שיוציא מיד במהירות האפשרית על-ידי הבית חב"ד, או שיעשה זאת על-ידי המועצה-הדתית של תל-אביב-יפו, אך אז הדבר ייקח מטבע הדברים יותר זמן.

הרבי ענה על כך: "כדאי לחכות קצת ושי"ל ע"י המועצ"ד, אזכיר עה"צ".

ראש המועצה-הדתית בתל-אביב היה אז ר' פנחס שיינמאן, שהיה איש ציבור ידוע בארץ, ולפני כן היה חבר-כנסת וסגן יו"ר הכנסת ועוד.

מספר הרב גערליצקי: "ר' פנחס שיינמן העריץ מאד את הרבי, וכתב לרבי מכתבים רבים לבקשת ברכה ועצה, תמיד בדרך ארץ מופלגה. הוא אהד מאד את פעילותו בתל-אביב וסייע רבות. זכורני שכאשר ביקש מהרבי ברכה לבר-מצוה של נכדו, וקיבל מהרבי מכתב מיוחד לבר-מצוה, ביקשני לקרוא את המכתב במהלך חגיגת הבר-מצוה, ועמד להקשיב לקריאת המכתב כחסיד אמיתי. הוא דאג והעביר החלטה במועצה-הדתית שבמקוואות בתל-אביב יהיה בכל מקום גם מקוה בור על-גבי בור כשיטת חב"ד, דיבר באירועים שלנו בהערצה גדולה על הרבי, ועוד.

[לצערנו, בספר שהוציאו בחוגי הליטאים על תולדותיו, השמיטו את כל הקשר שלו עם חב"ד ועם הרבי, מה שהיה ללא ספק דבר מרכזי מאד בפעילותו הציבורית בתל-אביב, כפי שניתן לראות ממכתביו הרבים. יצויין שבמהלך כהונתו, כשכבר היה בגיל הפנסיה, כתב לרבי שהוא שוקל לפרוש מהתפקיד, והרבי ענה לו (התוכן): "כודאי ימשיך בתפקידו הכי אחראי בעיר ואם בישראל".]

הוא תמך והתמסר להוצאת קובץ חידושי התורה של רבני תל-אביב לכבוד הרבי, "כבודה של תורה", שהמועצה הדתית הוציאה לאור, ובזכותו יצאו-לאור ששה כרכים, שהתקבלו אצל הרבי בחביבות גדולה. מעניין לציין שפעם הגיע לרבי הנגיד הרה"ג ר' העשיל רייזמן, מחשובי רבני ופרנסי ת"א, וכיבדוהו לשבת מאחורי הרבי בהתוועדות. כמה שבועות קודם לכן נשלח לרבי קובץ "כבודה של תורה" שיצא אז לאור. הרבי הסתובב באמצע ההתוועדות אל הרב רייזמן ואמר לו בחיוך רחב "קראתי את מאמרך שפרסמת ב'כבודה של תורה'".

מכתב כ"ק אדמו"ר לר' פנחס שיינמאן ראש המועצה - הדתית בת"א-יפו, עליו הוסיף הרבי בכת"ק:

"והפ"נ שיקרא עה"צ הק"י בכבוד ובברכת החג "ולהוספת מרץ בתפקידו כיו"ר ה[מ]ועה"ד דעיר ואם בישראל" ח"ק

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ה' סיון תשמ"ו
ברוקלין, נ. י.

הר"ח אי"א בוי"ט עוסק בצי"צ כו"י
מרי"ה פנחס ש"י

שלום וברכה!
מאשר הנני קבלת המכ"י (הצ"ח) יצחק יצחקי.
ולקראת חג השבועות, זמן מתן תורתנו,
הבא עלינו ועל כל ישראל לטובה, הנני בזה
להביע ברכתי בנוסח הרב, הוא כ"ק מו"ח
אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע:
לקבלת התורה בשמחה ובפנימיות.

בכבוד ובברכת החג זאל זיך אר"י אר"י
ל"ה ה' צדק ב' עיר וצ"ח ק' אר"י (הצ"ח)

פּרנקל-ת. א.
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ימי אלול ה'תשמ"ט
ברוקלין, נ. י.

הרה"ג הרה"ח הווי"ח אי"א בוי"ט
צנח"ס כו"י מו"ה יצחק יצחקי
שליט"א
רב ראשי

שלום וברכה!
לקראת השנה החדשה, הבאה עלינו ועל כל ישראל
לטובה ולברכה, הנני בזה להביע ברכתי, לכתי"ר ולכל
אשר לו, ברכת כתיבה וחתומה טובה לשנה טובה ומתוקה
בגשמיות וברוחניות.

בכבוד ובברכה ק' אר"י אר"י
יצחק יצחקי

נ. ב. ספר אדמו"ר קדו"ה רב"ד (פ"ק) ויקרא
אתכבד בזה להמציא לכתי"ר ספר "מראי מקומות לספר
משנה תורה הוא היד החזקה" להרמב"ם - שיצא לאור בימים
הכי אחרונים.

מכתב כ"ק אדמו"ר להרב יצחק ידידיה פרנקל, הרב הראשי לת"א-יפו, בסופו הוסיף הרבי בכת"ק.

.. בכבוד ובברכה "בפרט להצלחה בעבודה" חתי"ק
"נ.ב. בת"ח אשר קבלת המכ"י בצירוף ח"א דהי"ד (דפוס נדיר) ובהמשך לזה - " אתכבד בזה להמציא לכת"ר ספר "מראי מקומות לספר משנה תורה הוא היד החזקה" להרמב"ם - שיצא לאור בימים הכי אחרונים.

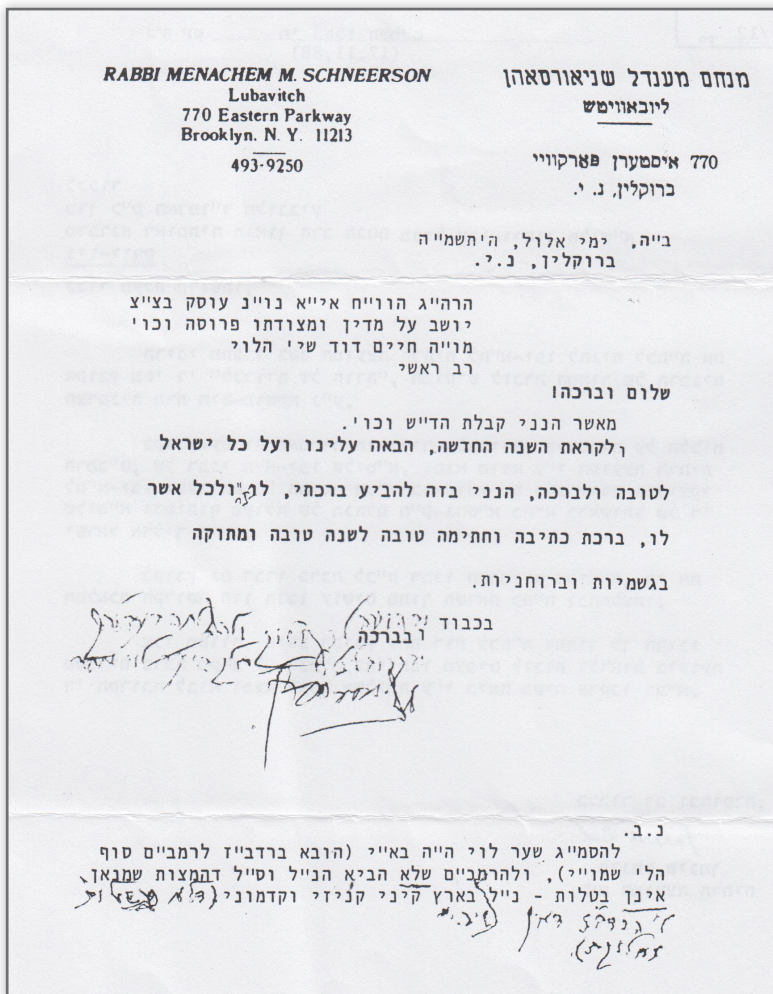
מכתב כ"ק אדמו"ר להרב חיים דוד הלוי, הרב הראשי לת"א-יפו, בסופו הוסיף כ"ק אדמו"ר:

.. בכבוד ובהוקרה

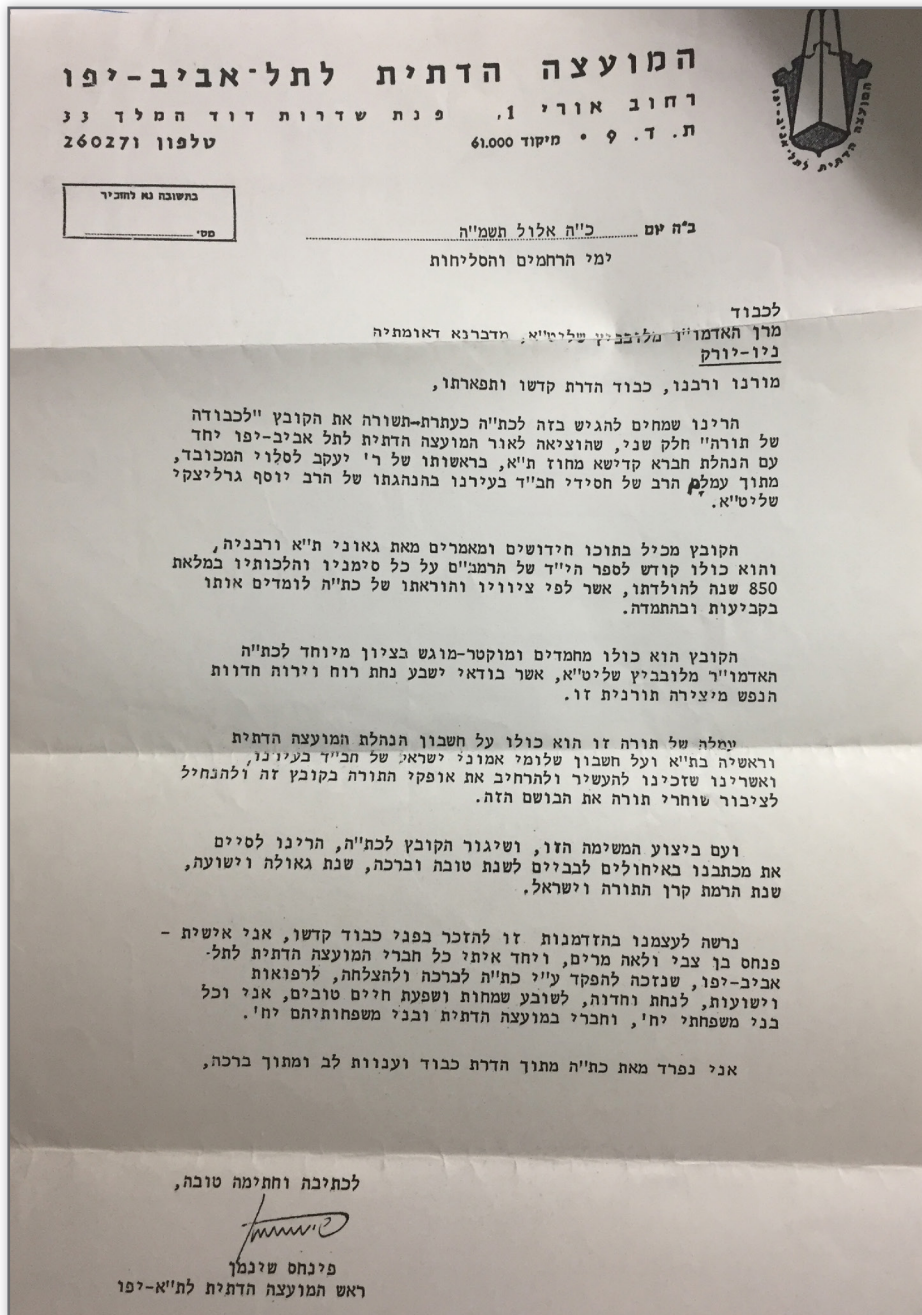
ובברכה "לרפוש"ק ולהצלחה בעבוה"ק ובקרוב ליטול חלק בשער לוי אחד
חתי"ק"

נ.ב.

להסמ"ג שער לוי ה"ה בא"י (הובא ברדב"ז לרמב"ם סוף הל' שמו"י), ולהרמב"ם שלא הביא הנ"ל וס"ל
דהמצות שמנאן אינן בטלות - נ"ל שיהי' בארץ קיני קניזי וקדמוני (דלא כפשטות ל' הרדב"ז דאין
מחלוקת)

מכתבו של ראש המועצה-הדתית בת"א-יפו לכ"ק אדמו"ר אודות קובץ 'כבודה של תורה'.

מכתבו של ראש המועצה-הדתית בת"א-יפו לכ"ק אדמו"ר אודות קובץ 'כבודה של תורה'.

המועצה הדתית לתל-אביב-יפו

רחוב אורי 1, פנת שדרות דוד המלך 33
ת.ד. 9 • מיקוד 61.000
טלפון 260271

בתשובה נא להוכיח
מס' 87/12

ב"ה יום ח' במלו תשמ"ט
(17.11.88)

לכבוד
מרן כ"ק אדמו"ר מלובביץ
מדברנא דאומתיה הגאון הרב מנחם מענדל שניאורסון שליט"א
ניו-יורק
כבוד מעלת קדושתו,

הריני מתכבד בשם המועצה הדתית לת"א-יפו להגיש לכת"ה את
הקובץ מס' ד' "לכבודה של תורה", המוקדש לזכרה הטהור של הרבנית
הצדקנית מרת חיה-מושקא נ"ע.

בקובץ-עשרות מאמרים תורניים-הלכתיים, מיוסדים על הלכות
הרמב"ם, של רבני ת"א-יפו שליט"א, והוא מוצא ע"י המועצה הדתית
לת"א-יפו ובעזרתם של תמימי הבי"ד בראשותו של הרב יוסף גרליצקי
שליט"א ובשיתוף פעולה של הנהלת ח"ק-גחש"א בת"א בראשותו של ר'
ישראל ארליך הל"ו.

בקובץ גם דברי ברכה לכ"ק רבנו אדמו"ר שליט"א, כי את
המלאכה הקדושה הזו הננו עושים מתוך השראת כת"ה ובהמלצתו.

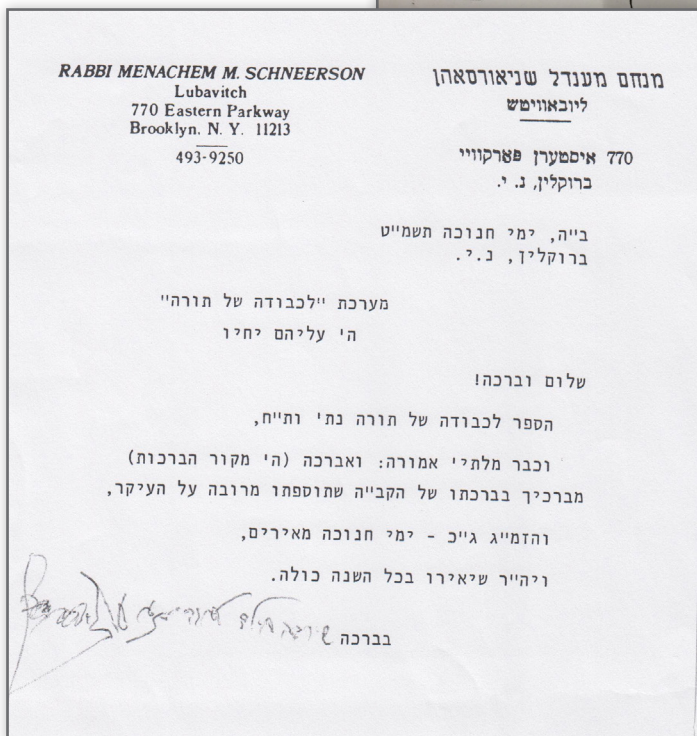
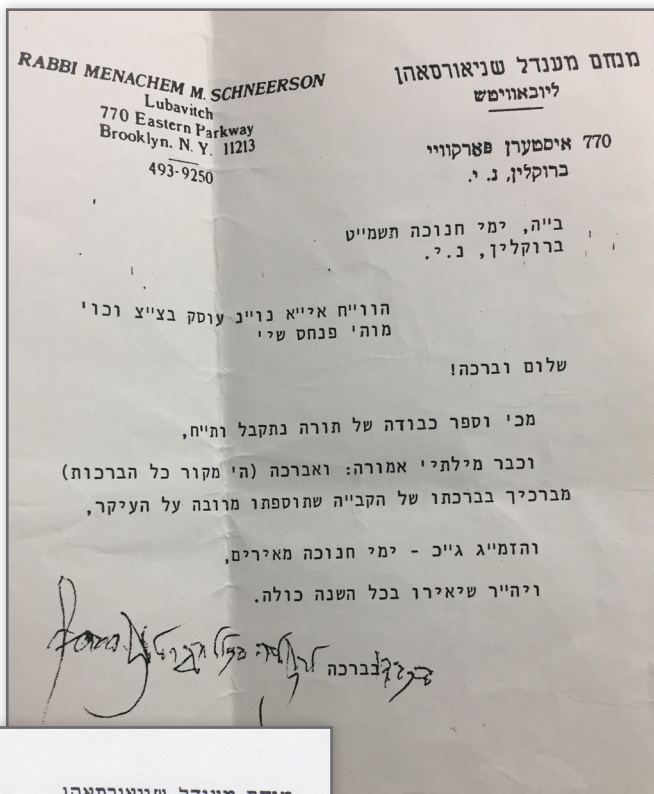
אני מקווה, שיסב הקובץ נחת רוח לכת"ה ומתוך כך הרלינו
משגרים ברכה מקרב לב לכת"ה, בהיותנו מצפים לזכות ולראות בישועת
ד' הקרובה לבוא ובגאולתנו השלימה ע"י ביאת משיח צדקנו בב"א.

בכבוד רב ובהוקרה,

פינחס שינמן
ראש המועצה הדתית

מכתב כ"ק אדמו"ר לרי
פנחס שיינמאן ראש
המועצה-הדתית בת"א-
יפו, בקשר לקובץ
'כבודה של תורה', עליו
הוסיף כ"ק אדמו"ר
בכתי"ק:

ככב[ו]ד ובברכה להצלחה בכלל
ובפרט
חיי"ק

מכתב כ"ק אדמו"ר
למערכת קובץ
'כבודה של תורה',
עליו הוסיף כ"ק
אדמו"ר בכתי"ק:

שירבה חילם לאורייתא
חיי"ק

כבודה של תורה

חידושים וביאורים ברמב"ם

— חלק רביעי —

קובץ חידושי תורה בספר משנה תורה להרמב"ם

מאת

גדולי התורה בת"א, חכמיה ורבניה שליט"א

מוקטר מוגש למעכ"ק אדמו"ר הגה"ק

מאור הגולה

מרון מנחם מענדל שניאורסאהן

שליט"א מליובאוויטש

לרגל סיום המחזור הרביעי

ופתיחת המחזור החמישי — בלימוד היומי

בספר משנה תורה להרמב"ם

יוצא לאור על-ידי

הרבנות הראשית — המועצה הדתית לתל-אביב-יפו

הנהלת "חברה קדישא" תל-אביב-יפו

שנת הקהל — תשמ"ח

..... תשורה משמחת הנישואין של מנחם מענדל ודבורה לאה אלטיין
"פתח דבר" מאת ראש המועצה-הדתית בת"א-יפו
לקובץ 'כבודה של תורה' חלק ג.

פתח דבר

ח מאה ועשרים, כי עוד ינוב בשיבה טובה כשאורך ימים בימינם של מעשיו הטובים ובשמאלם עושר ואושר וכבוד. היחמים, העושים והמעשים מתוך תומת ישרים המנחה אותם למען הוצאת הקובץ הזה הם ידידינו התמימים אנשי חב"ד בת"א בראשותו של הרב יוסף גערליצקי שליט"א, וראויים על כך לזמור תודה ולברכה נלבבת.

ישר כוחם של כב' הרבנים הראשיים וראשי אבות בתי הדין, הגאונים הרב י.י. פרנקל שליט"א והרב ח.ד. הלוי שליט"א ושל כל הרבנים והדיינים – הרואים בקבצים אלה גילוי של כבוד ויקר כלפי המועצה הדתית בת"א ומשתפים עצמם בהבאת ד"ת וחידושיהם בתוך הקבצים.

ולבסוף מגלים אנו, כי מלווה אותנו במעשה הוצאת הקבצים של "כבודה של תורה" הוראתו ופקודתו הקדושה של כ"ק מרן האדמו"ר מליובביץ שליט"א, נזר ישראל, גאונו ותפארתו שכוחו רב לחוקנו ולאמצנו בהתמדת הוצאתם של הקבצים, ע"כ נשגר בדחילו ורחימו ברכה מקרב לב לכבוד האדמו"ר שליט"א, שיוכה להנחותנו במעגלי צדק לאורך ימים ושנים ולרוות נחת וחדוה מאנשי בריתו ודורשי שלומו ולראות בבניינה של תורה בישראל ובבנין בית הבחירה ואור משיח צדקנו בב"א.

י"ר ומאמצי המועצה הדתית לת"א – יפו להגדלת תורה ולהאדרתה – יהיו לברכה לכבוד ולתפארת.

כ' מנחם-אב

פינחס שינמן

ראש המועצה הדתית לתל-אביב – יפו

"כבודה של תורה"

תלת הוו חזקה לכולא עלמא, אנו מוציאים עתה את הקובץ השלישי של "כבודה של תורה", וקונים ע"י כך חזקה, ואם אמנם אין מחזיקים (מלשון חזקה) במחלוקת, אך מחזיקים ומחזיקים בדברי שלום ואמת של תורה, המועלים ע"י רבנים ותלמידי חכמים, המרבים שלום בעולם ובונים בנינה של תורה.

עם הוצאת הקובץ השלישי "כבודה של תורה" מקיימת המועצה הדתית לת"א-יפו "והתחזקתם (מלשון חזקה) ולקחתם מפרי הארץ", היא לוקחת מפריה וזמרתה של תורת א"י, ומקבלת חזקה מלאה בהפצת מעינות התורה של רבני ת"א וחכמיה – חוצה.

בשורה משמחת בפינו, כי התרחב מאוד הלימוד בהלכות הרמב"ם בעירנו ת"א – יפו באופן קבוע מדי יום ביומו בהתאם להוראת כ"ק האדמו"ר מליובביץ שליט"א. עד נאמן לכך היה הכינוס הגדול של רבבת משתתפים לכבוד סיום הרמב"ם בהיכל הגדול ביד אליהו בת"א, כי אמנם נרתם הציבור בת"א ללימוד הרמב"ם בחשק רב ושוקד עליו מתוך התמדה וקביעות.

כתוספת ציון לעובדה, כי לימוד הרמב"ם נפוץ בעירנו ועוסקים בו רבים וכן טובים – יהווה הקובץ השלישי "לכבודה של תורה", אשר בו מבססים עשרות מרבני ת"א את דברי תורתם על הרמב"ם ומחדשים בו חידושי תורה מתוך חידוד ובקיאות, רחבות הדעת ועומק המחשבה.

גם הפעם שותפה נאמנה להוצאת הקובץ הנהלת חברה קדישא בת"א, בראשותו ונשיאותו של ר' יעקב לסלוי שליט"א, בהעניקנו לו ברכה לראש משביר, הוא ר' יעקב מכובדנו, שזכה להיות לבן צ' עד

”פתח דבר” מאת ראש המועצה-הדתית בת”א-יפו לקובץ 'כבודה של תורה' חלק ד.

ח

פתח דבר

עמלנו, וגם אנו ברוך לקחנו וברוך נשיב – ברכת ציבור מעריציו ומוקיריו, – שיזכה להנחתו ולהדריכנו מתוך שלווה הנפש, בריות גופא ונהורא מעליא לאורך ימים ושנים עד בא ינון.

הקובץ הזה, המוצא בארץ ישראל בעירנו ת”א ע”ה הקהילה הקדושה – היא המועצה הדתית לת”א-יפו, – והמוקדש כולו לדבר ה’ – זו הלכה, והבא לשמור על קדושת הנפש וחוסן הרוח של אנשי קהילתנו – מיישם את הכתוב בפרשת ”ואתחנן” – : ”ואותי צוה ד’ בעת ההיא ללמד אתכם חוקים ומשפטים, לעשותכם אתם, בארץ אשר אתם עוברים שמה לרשתה, ונשמרתם מאד לנפשתיכם.” יש איפוא לקובצים אלה תכלית ומטרה, להתמיד ולהרגיל בדברי תורה – את מורי ההוראה ותופשי התורה, מחד, ואת השונים ואת הלומדים והמקשיבים לדברי תורה, מאידך. אלה וגם אלה יעמדו על הברכה, בהגדלת תורה והאדרתה.

* * *

בין קובץ לקובץ סבלנו לצערנו אבודות קשות. נסתלק מאתנו ועלה לגנוי מרומים מרן הגאון הרב יצחק ידידיה פרנקל זצ”ל, שהיה הרב הראשי האשכנזי וראש אבות בתי הדין לת”א-יפו, רועה נאמן לכל עדת בני ישראל. וכן נפקד מקומו של מכובדנו ר’ יעקב לסלוי ז”ל, שהיה יו”ר הנהלת ח”ק בעירנו, מיקירי ת”א ומחשובי הפרנסים בקהילתנו. יהי זכרם ברוך לעד.

* * *

גם הפעם שותפנו הנאמן להוצאת הקובץ הזה – היא הנהלת חברה קדישא שבעירנו, שבראשה מכהנים ר’ ישראל ארליך, יו”ר הנהלת ח”ק ור’ שלמה בוקאי, סגן היו”ר. התודה נתונה להנהלת ח”ק, על שהיא רואה אתגר חשוב בהפצת מעיינות התורה חוצה ותורת ממשאביה הכספיים, כדי להרחיב את מעגלי התורה – בכתב ובע”פ.

עלינו לציין, כי ראויים לשבח יומתם ודירבונם של ידידינו התמימים אנשי חב”ד בראשותו של הרב יוסף גרליצקי שליט”א, רב מרכז העיר, ומצוה לפרסם עושי מצוה ולהביע להם מומור תודה.

* * *

המועצה הדתית לת”א, היו”ר שלה, המ”מ וסגניו וכל חברי ההנהלה והמועצה, רואים לעצמם זכות רבה, בהענקת מדברי תורתם של מורינו ורבינו שבעירנו, לציבור הרחב, לומדי תורה ועוסקים בתורה לשמה, ויהי רצון, שיהיו מאמציה הרבים לכבוד ולברכה, מתוך קיום ”וכל בניך לימודי ד’, ורב שלום בניך”.

פינחס שינמן
ראש המועצה הדתית
לתל-אביב – יפו
ט”ו באב תשמ”ח

כבודה של תורה

פתח דבר

”מאזמי ליטועמך ד’ ומורתך שטועי”
(מהללס קי”ט).

לכבודה של תורה

ארבעה מי יודע? ארבעה אני יודע: ארבע אמהות. הקובץ הזה, שהוא הקובץ הרביעי במספר הקובצים ”לכבודה של תורה”, בהוצאת המועצה הדתית לת”א – יפו מוקדש בעיקר לזכר אחת האמהות, היא הרבנית הצדקנית חיה מושקא ע”ה ז”ל רעייתו של כ”ק מרן האדמו”ר מליובוביץ שליט”א, כי הוא מוצא לאור בתוך שנת האבל להסתלקותה של כבוד הרבנית נ”ע. יהיו דברי התורה שבקובץ זה למשיב נפשה הצרורה בצרור החיים ולזכר שמה הטוב שינון לעד.

* * *

לאחר נסיון משולש וקנין חזקה בהוצאת שלושה קובצים ”לכבודה של תורה”, עתירי מאמרים תורניים מגוונים, זוכים אנו עתה ב”נטע רבעי”, הוא הקובץ הרביעי, כשכל פריו הוא קודש הלולים, נתון כולו לרמב”ם והלכותיו מאת רוב רבני ת”א, שהשתדלו להכליל בו מפרי עטם, מהגות מחשבתם וממקורותיהם ההלכתיים בתורה ומפרשיה.

הבראשית של היצירה הספרותית התורנית הזו ע”ה המועצה הדתית לת”א-יפו, באה בעקבות ההכרזה הראשונה מאת כ”ק האדמו”ר מליובוביץ שליט”א על לימוד הרמב”ם וסיומו מידי שנה בשנה, כשבעירנו ת”א – יפו התכנסו כל שנה אלפים רבים להשתתף בחגיגת סיומו של הרמב”ם. אז בשלו המחשבה הרעיון והרצון, ונתגבשה החלטה לזכות את הרבים ולגרום לנחת רוח למורנו האדמו”ר שליט”א בהוצאה מפרק לקט-קובץ של דברי תורה ברמב”ם ובנושאי כליו מאת רבנים ות”ח שבעירנו.

עם הוצאת שלושת הקובצים הקודמים קבלנו עידוד רב מאת הציבור של לומדי תורה, שהמריצו אותנו להמשיך בקביעות במעשה טוב זה, ומתוך היענות לשוחרי תורה, הרינו שוקדים ושומרים להיות נאמנים לבקשת הציבור ולהחלטתנו ואנו משתדלים להיות מעלים בקודש, כדי להגדיל את הקובץ בכמות ולהעשירו באיכות.

* * *

גם את הקובץ הרביעי הזה מלווה הוראתו ופקודתו הקדושה של כ”ק מרן האדמו”ר מליובוביץ שליט”א, המחזק אותנו בדבריו הקדושים והנעימים עם הוצאת כל קובץ וקובץ והמשגר ברכתו הנאמנה – ברכת ”ויהי נועם” – אלינו ולפרי

תרגום חופשי ממכתב הנ"ל ברוסית

28 לנובמבר 1956

1304 President St

Brooklyn NY

בן-ציון וצילה היקרים,

לרגל עלייתכם, קבלו את ברכותיי מכל הלב. אני מאחלת לכם המון אושר ושמחה בארצכם החדשה והחופשית. למרות שאני ואמא שלחנו לכם מברק, במכתב אני יכולה להביע את איחוליי יותר בחופשיות. האירוע הוא מאוד חשוב וגדול, ולכן אני רוצה לברך אתכם שוב.

לא מזמן אמא הודיעה לי על כך שקיבלה את מכתבכם. יש לכם כבר דירה משלכם. אין גבול לשמחתנו על כך. המון זמן לא שמענו מכם, אפילו לא ידענו מה לחשוב; אני ואמא פחדנו לדבר עליכם, ואמא תמיד אמרה: מה אפשר לעשות? אך כל זה מאחורינו, תודה לא-ל. עכשיו בדירה שלכם תוכלו להתאושש ולהתחיל להסתדר. אני מדברת על כך מכיוון שבמשך החיים שלנו לא פעם נאלצנו לנדוד ממדינה אחת לאחרת. תודה לא-ל הגעתם למדינה של אנשים חמים ונעימים ולא תתקשו להתרגל לחידוש זה.

בן-ציון היקר, אני כותבת עכשיו מכתב זה, ואני רוצה לשאול כל כך הרבה, אך עברו הרבה שנים, כולנו עברנו קשיים גדולים, ובמכתבי הראשון אליכם אני אדבר על ההווה ולא על העבר. בתקופה האחרונה אמא מרגישה יותר טוב ומצב רוחה מרומם הרבה יותר. עכשיו היא, כמובן, דואגת לכם.

אין לך מה לדאוג לאמא. היא גרה בתנאים טובים ונוחים. החיים במדינה זו הם נוחים מאוד, אפילו יותר מדי, לפעמים יש לנו רגשי אשמה על כך שיש לנו כל כך הרבה, כאשר לעמים אחרים ולמדינות אחרות חסרים הדברים הכי בסיסיים ביותר.

אני מניחה ששמעתם על כולנו מאלטהאוז. הוא הי' כאן מספר פעמים, ביקר את כולנו. אני מניחה שהוא סיפר עלינו עם חוש ההומור האופייני לו. הוא אדם מלא חיים ונעים מאוד.

שולחת לכם דרישת שלום חמה.

כל טוב.

מוסיא

לזכות

החתן הרה"ת **מנחם מענדל**
והכלה מרת **דבורה לאה שיחיו**
אלטיין

לרגל נישואיהם בשעתומ"צ
יום שלישי, טו סיון ה'תשע"ח

•

נדפס ע"י הוריהם

הרה"ת ר' **אברהם** וזוגתו מרת **ברכה תרצה שיחיו אלטיין**
הרה"ת ר' **יוסף שמואל יהושע** וזוגתו מרת **הינדה שיחיו גערליצקי**